

Az Európai Unió
Tanácsa

Brüsszel, 2019. május 29.
(OR. en)

8577/19

**Intézményközi referenciaszám:
2018/0228(COD)**

**CODEC 953
TRANS 286
FIN 301
CADREFIN 210
POLGEN 81
REGIO 87
ENER 241
TELECOM 189
COMPET 347
MI 378
ECO 51
IA 137
PE 206**

TÁJÉKOZTATÓ

Küldi:	a Tanács Főtitkársága
Címzett:	az Állandó Képviselők Bizottsága/a Tanács
Tárgy:	Javaslat – AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS A TANÁCS RENDELETE az Európai Hálózatfinanszírozási Eszköz létrehozásáról, valamint az 1316/2013/EU és a 283/2014/EU rendelet hatályon kívül helyezéséről – Az Európai Parlament első olvasatának eredménye (Strasbourg, 2019. április 15–18.)

I. BEVEZETÉS

Az előadók, Henna VIRKKUNEN (EPP, FI), Marian-Jean MARINESCU (EPP, RO) és Pavel TELIČKA (ALDE, CZ) az Ipari, Kutatási és Energiaügyi Bizottság és a Közlekedési és Idegenforgalmi Bizottság nevében jelentést terjesztettek elő a rendeletjavaslatra vonatkozóan. A jelentés egyetlen módosítást tartalmazott (108. módosítás).

II. SZAVAZÁS

A 2019. április 17-i szavazás alkalmával a plenáris ülés elfogadta a rendeletjavaslatra vonatkozó 108. módosítást.

Az így módosított bizottsági javaslat képezi a Parlament első olvasatban elfogadott álláspontját, amely az e tájékoztató mellékletében található jogalkotási állásfoglalásában¹ szerepel.

A mellékelt szöveg azon részei, amelyek nincsenek szürke színnel kiemelve, lényegileg, kisebb következtetlenségektől eltekintve, megfelelnek a 2019. március 7-én – a 8. parlamenti ciklus (2014–2019) alatt megtartott utolsó háromoldalú egyeztetés során – kialakított közös értelmezésnek. Amint a szöveg egészére vonatkozóan megállapodás születik, az említett következtetlenségeket ki kell javítani azt megelőzően, hogy a Tanács elfogadná az álláspontját.

¹ A jogalkotási állásfoglalásban szereplő parlamenti álláspont ezen változatában jelölve vannak a bizottsági javaslat módosításaiból eredő változtatások. A bizottsági javaslatba beillesztett szövegrészek *félkövér, dőlt betűvel* szedve jelennek meg. A törölt szövegrészeket „■” szimbólum jelöli.

Európai Hálózatfinanszírozási Eszköz *I**

Az Európai Parlament 2019. április 17-i jogalkotási állásfoglalása az Európai Hálózatfinanszírozási Eszköz létrehozásáról, valamint az 1316/2013/EU és a 283/2014/EU rendelet hatályon kívül helyezéséről szóló európai parlamenti és tanácsi rendeletre irányuló javaslatról (COM(2018)0438 – C8-0255/2018 – 2018/0228(COD))

(Rendes jogalkotási eljárás: első olvasat)

Az Európai Parlament,

- tekintettel a Bizottság Parlamenthez és Tanácshoz intézett javaslatára (COM(2018)0438),
 - tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződés 294. cikkének (2) bekezdésére és 172. és 194. cikkére, amelyek alapján a Bizottság javaslatát benyújtotta a Parlamenthez (C8-0255/2018),
 - tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződés 294. cikkének (3) bekezdésére,
 - tekintettel az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság 2018. szeptember 19-i véleményére¹,
 - tekintettel a Régiók Bizottságának 2018. október 10-i véleményére²,
 - tekintettel elnöke által a bizottsági elnökökhöz intézett, 2019. január 25-i levélre, amely felvázolja a Parlament megközelítését a többéves pénzügyi keretbe tartozó, 2020 utáni ágazati programokra vonatkozóan,
 - tekintettel a Tanács által az Európai Parlament elnökéhez intézett, 2019. április 1-i levélre, amelyben megerősíti a társjogalkotók által a tárgyalások során kialakított közös értelmezést,
 - tekintettel eljárási szabályzata 59. cikkére,
 - tekintettel az Ipari, Kutatási és Energiaügyi Bizottság és a Közlekedési és Idegenforgalmi Bizottság által az eljárási szabályzat 55. cikke alapján folytatott közös tanácskozásokra,
 - tekintettel az Ipari, Kutatási és Energiaügyi Bizottság és a Közlekedési és Idegenforgalmi Bizottság jelentésére, valamint a Külügyi Bizottság, a Költségvetési Bizottság, a Környezetvédelmi, Közegészségügyi és Élelmiszer-biztonsági Bizottság és a Regionális Fejlesztési Bizottság véleményeire (A8-0409/2018),
1. elfogadja első olvasatban az alábbi álláspontot³;

¹ HL C 440., 2018.12.6., 191. o.

² HL C 461., 2018.12.21., 173. o.

³ Ez az álláspont lép a 2018. december 12-én elfogadott módosítások helyébe (Elfogadott szövegek, P8_TA(2018)0517).

2. felkéri a Bizottságot, hogy utalja az ügyet újból a Parlamenthez, ha javaslata helyébe másik szöveget szándékozik léptetni, azt lényegesen módosítja vagy lényegesen módosítani kívánja;
3. utasítja elnökét, hogy továbbítsa a Parlament álláspontját a Tanácsnak és a Bizottságnak, valamint a nemzeti parlamenteknek.

Az Európai Parlament álláspontja, amely első olvasatban 2019. április 17-én került elfogadásra az Európai Hálózatfinanszírozási Eszköz létrehozásáról, valamint az 1316/2013/EU és a 283/2014/EU rendelet hatályon kívül helyezéséről szóló (EU) 2019/... európai parlamenti és tanácsi rendelet elfogadására tekintettel

(EGT-vonatkozású szöveg)

AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS AZ EURÓPAI UNIÓ TANÁCSA,

tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződésre és különösen annak 172. és 194. cikkére,

tekintettel az Európai Bizottság javaslatára,

a jogalkotási aktus tervezete nemzeti parlamenteknek való megküldését követően,

tekintettel az Európai Gazdasági és Szociális Bizottság véleményére¹,

tekintettel a Régiók Bizottságának véleményére²,

rendes jogalkotási eljárás keretében³,

mivel:

- (1) Az intelligens, fenntartható és inkluzív növekedés megvalósítása és a munkahelyteremtés ösztönzése *és a hosszú távú dekarbonizációs kötelezettségvállalások tiszteletben tartása* érdekében az Európai Uniónak olyan korszerű, **multimodális** és nagy teljesítményű infrastruktúrára van szüksége, amely hozzájárul az Unió és valamennyi régiója – **a távoli, legkülső, szigeti, perem- és hegyvidéki és gyéren lakott régiókat is beleértve** – összeköttetéséhez és integrációjához a közlekedési, **a digitális** és az energetikai ágazatban. Az említett összeköttetéseknek elő kell mozdítaniuk a személyek, az áruk, a tőke és a szolgáltatások szabad mozgását. A transzeurópai hálózatoknak elő kell segíteniük a határon átnyúló összeköttetéseket, nagyobb fokú gazdasági, társadalmi és területi kohéziót kell teremteniük, valamint hozzá kell járulniuk egy versenyképesebb *és fenntartható* szociális piacgazdaság kialakításához és az éghajlatváltozás elleni küzdelemhez.

¹ HL C 440., 2018.12.6., 191. o.

² HL C 461., 2018.12.21., 173. o.

³ Az Európai Parlament 2019. április 17-i álláspontja. A szürkével kiemelt szövegre vonatkozóan nem született megállapodás az intézményközi tárgyalások keretében.

- (2) Az Európai Hálózatfinanszírozási Eszköz (a továbbiakban: a program) célja, hogy felgyorsítsa a transeurópai hálózatokba történő beruházásokat és megkönnyítse mind a köz-, mind a magánszférából származó finanszírozást, növelve egyúttal a jogbiztonságot, és tiszteletben tartva a technológiai semlegesség elvét. A programnak lehetővé kell tennie a közlekedési, az energetikai és a digitális ágazat közötti szinergiák teljes mértékű kiaknázását, javítva ezzel az uniós intézkedések hatékonyságát, és lehetővé téve a megvalósítási költségek optimalizálását.
- (3) A program céljai közt szerepel az éghajlatváltozás ***elleni uniós fellépéshez való hozzájárulás***, és a környezetvédelmi és társadalmi szempontból fenntartható projektek, valamint adott esetben az éghajlatváltozás mérséklését és az ahhoz való alkalmazkodást célzó intézkedések támogatása. Meg kell erősíteni különösen a program hozzájárulását a Párizsi Megállapodásban foglalt célkitűzések, valamint a javasolt 2030-as energia- és éghajlat-politikai, továbbá a hosszú távú dekarbonizációs célok eléréséhez.
- (3a) ***A programnak az alkalmazandó uniós és nemzeti jogszabályokkal összhangban garantálnia kell az átláthatóság magas szintjét és a nyilvános konzultációt.***
- (4) Ezért a Párizsi Megállapodás végrehajtásával kapcsolatos uniós kötelezettségekkel és az ENSZ fenntartható fejlesztési céljainak megvalósítására vonatkozó kötelezettségvállalással összhangban az éghajlatváltozás elleni küzdelem fontosságát hangsúlyozva, ez a rendelet középpontba kívánja helyezni az éghajlat-politikai intézkedéseket, valamint érvényesíteni hivatott azt az általános célt, hogy a költségvetési kiadások legalább 25%-a éghajlat-politikai célkitűzések teljesítését támogassa¹. Az e program keretében végrehajtott intézkedéseknek a program teljes pénzügyi keretének 60%-a mértékében ***kell hozzájárulniuk*** az éghajlat-politikai célkitűzések megvalósításához, többek között az alábbi riói mutatók alapján: ii. a belvízi utakkal és a multimodális közlekedéssel, valamint a gázinfrastruktúrával kapcsolatos kiadások 40%-a (amennyiben mód nyílik a megújuló hidrogén vagy a biometán használatának fokozására). A program előkészítése és végrehajtása során azonosítani kell a releváns intézkedéseket, és a megfelelő értékelések és felülvizsgálati folyamatok keretében újabb értékelésnek kell alávetni őket. Annak érdekében, hogy az infrastruktúra ne legyen kitéve hosszú távú éghajlatváltozási hatásoknak, illetve hogy a valamely projektre vonatkozó gazdasági elemzés figyelembe

¹ COM(2018)0321, 13. o.

vegye a projektből származó üvegházhatású gázkibocsátás költségeit, a program által támogatott projekteket adott esetben éghajlatváltozási rezilienciavizsgálat alá kell vetni, összhangban a Bizottság által kidolgozandó – az Unió többi programja tekintetében kidolgozott útmutatásokkal adott esetben koherens – útmutatással.

- (5) Az egyes légköri szennyező anyagok nemzeti kibocsátásainak csökkentéséről, a 2003/35/EK irányelv módosításáról, valamint a 2001/81/EK irányelv hatályon kívül helyezéséről szóló (EU) 2016/2284 irányelv 11. cikkének c) pontjában meghatározott, az irányelvben előírt célok teljesítése érdekében hozott intézkedések támogatására szolgáló uniós finanszírozás felhasználására vonatkozó jelentéstételi kötelezettségeknek való megfelelés érdekében nyomon kell követni az ezen irányelv alapján hozott kibocsátás- vagy légszennyezettség-csökkentő intézkedésekre fordított uniós kiadásokat.
- (6) E program egyik fontos célja a közlekedési, az energia- és digitális ágazat közötti szinergiák **és komplementaritás** erősítése. Evégett a programnak olyan munkaprogramok elfogadását kell előírnia, amelyek olyan speciális beavatkozási területekkel foglalkoznának, mint például az összekapcsolt és automatizált mobilitás vagy a **fenntartható** alternatív tüzelőanyagok. **A digitális kommunikáció lehetővé tétele az energia és a közlekedés terén megvalósítandó közös érdekű projekt szerves részét képezné.** Ezenkívül a programnak minden szektoron belül lehetővé kell tennie a más szektorokhoz tartozó **szinergikus** komponensek támogathatóvá tételét, amennyiben egy ilyen megközelítés növeli a beruházás társadalmi-gazdasági előnyeit. Az ágazatok közötti szinergia az intézkedések kiválasztására vonatkozó kritériumok segítségével is fokozható, **valamint a megnövelt társfinanszírozás tekintetében.**
- (7) Az 1315/2013/EU európai parlamenti és tanácsi rendeletben¹ meghatározott, a transzeurópai közlekedési hálózatokra vonatkozó iránymutatások (a továbbiakban: TEN-T iránymutatások) meghatározzák a TEN-T infrastruktúráját és az általa teljesítendő követelményeket, valamint rendelkeznek az infrastruktúra megvalósításához szükséges intézkedésekről. Az iránymutatások mindenekelőtt a törzshálózat 2030-ig történő megvalósítását irányozzák elő – új infrastruktúrák létrehozása, valamint a meglévő

¹ Az Európai Parlament és a Tanács 1315/2013/EU rendelete (2013. december 11.) a transzeurópai közlekedési hálózat fejlesztésére vonatkozó uniós iránymutatásokról és a 661/2010/EU határozat hatályon kívül helyezéséről (HL L 348., 2013.12.20., 1. o.).

infrastruktúrák jelentős felújítása és korszerűsítése révén, *a hálózat folyamatosságának biztosítása céljából.*

- (7a) *A közlekedési ágazatban a program által finanszírozott közös érdekű projektek kidolgozásához hozzájáruló intézkedéseknek az összes közlekedési mód komplementaritásán kell alapulniuk, hogy hatékony és összekapcsolt multimodális hálózatokat biztosítsanak annak érdekében, hogy Unió-szerte biztosított legyen a konnektivitás. Ezeknek magukban kell foglalniuk a tagállamok azon közutait, amelyek továbbra is jelentős beruházási szükségletekkel szembesülnek a törzshálózat kiépítésének befejezése tekintetében.*
- (8) A TEN-T iránymutatásokban meghatározott célok elérése érdekében szükséges kiemelten támogatni *a folyamatban lévő TEN-T projekteket, valamint* a határon átnyúló összeköttetéseket, a hiányzó összeköttetések pótlását, és biztosítani adott esetben, hogy a támogatott intézkedések a teljesítmény és az interoperabilitás tekintetében összhangban legyenek az 1315/2013/EU rendelet 47. cikke szerint létrehozott, a folyosókra vonatkozó munkatervvel, illetve a hálózatfejlesztés egészével.
- (8a) *Az Európai Vasúti Forgalmirányítási Rendszernek (ERTMS) a törzshálózaton 2030-ig való, az 1315/2013/EU rendeletben előírt kiépítéséhez fokozni kell az európai szintű támogatást és ösztönözni kell a magánbefektetők részvételét.*
- (8b) *A TEN-T törzshálózat sikeres befejezésének és a tényleges intermodalitás biztosításának fontos előfeltétele, hogy a repülőterek is csatlakozzanak a TEN-T hálózathoz. Ezért kiemelt feladat a repülőtereknek a TEN-T törzshálózattal való összekapcsolása, amennyiben ezek a kapcsolatok még hiányoznak.*
- (8c) *A határon átnyúló intézkedések végrehajtása nagy fokú integrációt igényel a tervezés és a végrehajtás tekintetében. Az integrációt alátámaszthatják például a következő, nem fontossági sorrendben felsorolt elemek: egyetlen projektvállalkozás létrehozása, közös irányítási struktúra, közös vállalkozás, bilaterális jogi keret, az 1315/2013/EU rendelet 47. cikke szerinti végrehajtási jogi aktus vagy az együttműködés bármely egyéb formája. Ösztönözni kell az integrált irányítási struktúrák, köztük a közös vállalkozások kialakítását, többek között nagyobb mértékű társfinanszírozás révén.*

- (8d) *A jelenleg fejlesztés alatt álló TEN-T-projektek megvalósításának előmozdítását célzó egyszerűsítési intézkedéseknek elő kell segíteniük a közlekedés területén megvalósuló közös érdekű projektek hatékonyabb végrehajtását.*
- (9) A megnövekedett forgalom és a hálózatfejlődés megfelelő tükrözése érdekében ki kell igazítani a törzshálózati folyosók nyomvonalát és előre meghatározott szakaszait. *A törzshálózati folyosók e kiigazításai nem befolyásolhatják a törzshálózat 2030-ig történő befejezését, javítaniuk kell az uniós tagállamokban a folyosók általi lefedettséget és az egységesség megőrzése, valamint a folyosófejlesztés és a koordináció hatékonyságának fenntartása érdekében arányosaknak kell lenniük. Ennél fogva a törzshálózati folyosók hossza legfeljebb 15%-kal növelhető. A törzshálózati folyosók nyomvonalának kiigazítása során kellő időben figyelembe kell venni a törzshálózat kiépítésének felülvizsgálata keretében elért eredményeket, ahogyan erről az 1315/2013/EU rendelet 54. cikke rendelkezik. A kiigazítás során figyelembe kell venni az elhagyott vagy szétbontott, határokon átnyúló regionális vasúti összeköttetéseket, valamint a teljes hálózat állapotát és az Egyesült Királyság Európai Unióból való kilépésének hatását.*
- (10) Az intelligens, *interoperabilis*, fenntartható, *multimodális*, inkluzív, *hozzáférhető*, biztonságos és zavartalan mobilitás érdekében Unió-szerte támogatni kell a *köz- és magánberuházásokat valamennyi szállítási mód esetén*. 2017-ben a Bizottság előterjesztette az „Európa mozgásban” csomagot¹, amely különböző kezdeményezéseket tartalmaz a közlekedés biztonságosabbá tételére, az intelligens útdíjfizetés ösztönzésére, a CO₂-kibocsátás, a légszennyezés és a forgalmi torlódások csökkentésére, az összekapcsolt és automatizált mobilitás előmozdítására, valamint a munkavállalók megfelelő körülményeinek és pihenőidejének biztosítására. Ezek a kezdeményezések uniós pénzügyi támogatást igényelnek, adott esetben e program révén.
- (11) A TEN-T iránymutatások az új technológiák és az innováció tekintetében előírják, hogy a hálózatnak lehetővé kell tennie minden közlekedési mód dekarbonizációját, mégpedig az energiahatékonyság és az alternatív tüzelőanyag-használat ösztönzése révén, *tíztelelben tartva a technológiai semlegesség elvét*. A 2014/94/EU európai parlamenti és tanácsi

¹ A Bizottság közleménye: „Európa mozgásban: A mindenkit megillető tiszta, versenyképes és összekapcsolt mobilitás felé való, társadalmilag igazságos átmenet programja” (COM(2017)0283).

irányelv¹ **az összes közlekedési mód által igénybe vehető** alternatív tüzelőanyagok uniós infrastruktúrájának kiépítésére irányuló közös intézkedési keretet hoz létre a közlekedés **fosszilis energiaforrásoktól** való függésének **lehető legnagyobb mértékű** csökkentése, **illetve** környezeti és éghajlati hatásának enyhítése érdekében, és előírja a tagállamok számára, hogy 2025. december 31-ig hozzáférhetővé kell tenniük megfelelő számú nyilvános elektromos töltőállomást, illetve nyilvános töltőállomást. Amint azt a Bizottság 2017. novemberi javaslatai² is körvonalazzák, szükség van egy az alacsony kibocsátású mobilitással foglalkozó átfogó intézkedéscsomagra, beleértve a pénzügyi támogatást is, amennyiben a piaci feltételek nem nyújtanak kellő ösztönzést. „Fenntartható mobilitás Európában:

- (12) A „Fenntartható mobilitás Európában: biztonságos, összekapcsolt és tiszta közlekedés”³ című közleményében a Bizottság hangsúlyozza, hogy az automatizáció és a fejlett konnektivitású rendszerek a járműveket biztonságosabbá, megoszthatóbbá és minden polgár számára hozzáférhetőbbé teszik, azok számára is, akik ma el vannak zárva a mobilitási szolgáltatásoktól, például az időskor **vagy csökkent mozgásképesség** miatt. Ezzel összefüggésben a Bizottság javaslatot tett egy közúti közlekedésbiztonsággal kapcsolatos európai uniós stratégiai cselekvési tervre, illetve a közúti infrastruktúra közlekedésbiztonsági kezeléséről szóló 2008/96/EK irányelv felülvizsgálatára.
- (13) A hálózat kevésbé előrehaladott részeit érintő közlekedési projektek végrehajtásának javítása érdekében át kell irányítani a programhoz egy a Kohéziós Alaphoz rendelt forrást a Kohéziós Alapból támogatható tagállamokban megvalósuló közlekedési projektek finanszírozására. A finanszírozásra jogosult projektek kiválasztása során kezdetben érintetlenül kell hagyni a Kohéziós Alap szerinti nemzeti allokációkat. **A kezdeti szakasz végén a programba átirányított és szállítási infrastruktúrához nem hozzárendelt forrásokat** piaci alapon kell kiosztani a Kohéziós Alapból finanszírozásra jogosult tagállamokban tervezett projektek részére oly módon, hogy a határon átnyúló és a hiányzó összeköttetések előnyt élveznek. A Bizottságnak támogatnia kell a Kohéziós Alapból

¹ Az Európai Parlament és a Tanács 2014/94/EU irányelve (2014. október 22.) az alternatív üzemanyagok infrastruktúrájának kiépítéséről (HL L 307., 2014.10.28., 1. o.).

² Bizottság közleménye: „Az alacsony kibocsátású mobilitás megteremtése – A Földet védelmező, a polgárait jogokkal felruházó, az iparágai és munkavállalói számára biztonságot nyújtó Európai Unió” (COM(2017)0675).

³ COM(2018)0293.

támogatható tagállamokat a projektek megfelelő menetrendjének kialakításában, különösen az érintett közigazgatások intézményi kapacitásának megerősítése révén.

- (14) A 2017 novemberi közös közleményt¹ követően az Európai Bizottság és az Unió külügyi és biztonságpolitikai főképviselője által 2018 március 28-án elfogadott, a katonai mobilitásra vonatkozó cselekvési terv² kiemelte, hogy a közlekedési infrastruktúrára vonatkozó politika egyértelmű lehetőséget kínál a védelmi szükségletek és a TEN-T közötti szinergiák növelésére *azon átfogó céllal, hogy Unió-szerte javuljon a katonai mobilitás, figyelembe véve a földrajzi egyensúlyt és a polgári védelem terén jelentkező előnyöket*. A cselekvési terv *értelmében 2018-ban* a Tanács *megvizsgálta és jóváhagyta* a közlekedési infrastruktúrával kapcsolatos katonai követelményeket³, 2019-ben pedig a bizottsági szolgálatok *megállapították*, hogy melyek a transzeurópai közlekedési hálózat *kettős célra* alkalmas részei, figyelemmel a meglévő infrastruktúra szükség szerinti korszerűsítésére is. A kettős felhasználású projektek végrehajtásának uniós finanszírozását a programon keresztül, a cselekvési tervnek megfelelő és az alkalmazandó követelményeket rögzítő munkaprogramok, *valamint a tagállamok által a katonai mobilitási cselekvési tervvel összhangban meghatározott, prioritást élvező projektek további indikatív jegyzéke alapján a program keretében* kell végrehajtani.
- (15) *A TEN-T iránymutatások megállapítják, hogy az átfogó hálózat biztosítja az Unió minden régiójának elérhetőségét és összekapcsoltságát, ideértve a távoli, a szigeti és a legkülső régiókat is*. A „Szorosabb és megújított stratégiai partnerség az EU legkülső régióival” című közleményében⁴ a Bizottság rámutatott *továbbá* a legkülső régiók speciális közlekedési, *energia- és digitális* igényeire és az ezen igények (többek között a CEF-ből való) *megfelelő* uniós finanszírozás révén történő kielégítésének szükségességére, *maximálisan 70%-os társfinanszírozási arány alkalmazása révén*.
- (16) Figyelembe véve azokat a jelentős beruházásokat, amelyek szükségesek a TEN-T törzshálózat 2030-ig és a TEN-T átfogó hálózat 2050-ig történő megvalósításához (a 2021–2027 közötti időszakra becsült összeg az előbbi esetében 350, az utóbbi esetében 700

¹ JOIN(2017)0041.

² JOIN(2018)0005.

³ *Az EU-n belüli és azon kívüli katonai mobilitásra vonatkozó katonai követelmények (ST 14770/18).*

⁴ COM(2017)0623.

milliárd EUR), a különböző uniós finanszírozási programok és eszközök adta lehetőségekkel a lehető leghatékonyabb módon kell élni, vagyis maximalizálni kell az Unió által támogatott beruházások hozzáadott értékét. Ennek eléréséhez sort kell keríteni a beruházási eljárás észszerűsítésére, ami lehetővé tenné a közlekedési projektek menetrendjének nyomonkövethetőségét és valamennyi releváns uniós eszköz – nevezetesen az Európai Hálózatfinanszírozási Eszköz, az Európai Regionális Fejlesztési Alap (ERFA) és az InvestEU Alap – koherenciáját. Adott esetben figyelembe kell venni különösen az (EU) XXX rendelet [Az Európai Parlament és a Tanács rendelete az Európai Regionális Fejlesztési Alapra, az Európai Szociális Alap Pluszra, a Kohéziós Alapra és az Európai Tengerügyi és Halászati Alapra vonatkozó közös rendelkezések, valamint az előbbiekre és a Menekültügyi és Migrációs Alapra, a Belső Biztonsági Alapra és a Határigazgatási és Vízügyeszközre vonatkozó pénzügyi szabályok megállapításáról (CPR)] IV. mellékletében részletezett támogatási kritériumokat.

- (17) A 347/2013/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet¹ azonosítja az uniós energia- és éghajlat-politikai célkitűzések elérése érdekében megvalósítandó transzeurópai energia-infrastruktúrával kapcsolatos prioritásokat, meghatározza az e prioritások megvalósításához szükséges közös érdekű projekteket, továbbá intézkedéseket fogad el az engedélyezés, az állami részvétel és a szabályozás területén e projektek végrehajtásának felgyorsítása és/vagy megkönnyítése céljából, beleértve az ilyen projektek uniós pénzügyi támogatásra való jogosultságának kritériumait is. ***A közös érdekű projekteknek az említett rendelettel összhangban történő meghatározása továbbra is az „első az energiahatékonyság” elvet követi, ezért a projekteket az uniós energia- és éghajlat-politikai célkitűzésekkel teljes mértékben összhangban lévő, az energia iránti keresletre vonatkozó forgatókönyvek alapján kell értékelni.***
- (18) Az irányelv [a megújulóenergia-irányelv átdolgozása] hangsúlyozza egy olyan keret létrehozásának szükségességét, amely lehetővé tenné az uniós források fokozottabb

¹ Az Európai Parlament és a Tanács 347/2013/EU rendelete (2013. április 17.) a transzeurópai energiaipari infrastruktúrára vonatkozó iránymutatásokról és az 1364/2006/EK határozat hatályon kívül helyezéséről, valamint a 713/2009/EK, a 714/2009/EK és a 715/2009/EK rendelet módosításáról (HL L 115., 2013.4.25., 39. o.).

igénybevételét. Kifejezetten szorgalmazza a megújuló energia területén folytatott, határon átnyúló együttműködéseket célzó intézkedések támogatását.

- (19) A megújuló energiával kapcsolatos fejlesztések terén továbbra is a hálózati infrastruktúra kiépítése a prioritás, ugyanakkor a megújuló energia területén folytatott, határon átnyúló együttműködés bevonása a programba, **valamint egy – a hálózat kiegyensúlyozásához hozzájáruló tárolási és keresletoldali válaszintézkedési megoldásokat is tartalmazó – intelligens és hatékony energiarendszer kifejlesztése** a „Tiszta energia minden európainak” kezdeményezés keretében elfogadott megközelítést tükrözi, melynek célja a megújuló energiákkal kapcsolatos 2030-as célok elérése közös felelősség alapján, valamint megfelel a megváltozott szakpolitikai környezetnek, **méltányos és megfelelő szociális átmenetet biztosítva**, ambiciózus hosszú távú dekarbonizációs **célkitűzésekkel**.
- (20) Az Unió dekarbonizációs menetrendje szempontjából döntő fontosságúak azok az innovatív infrastrukturális technológiák, amelyek lehetővé teszik az átállást az alacsony **kibocsátású** energia- és mobilitási rendszerekre, és javítják az ellátás biztonságát **ezáltal növelve az Unió energetikai függetlenségét**. Európa energiahálózatainak megerősítéséről szóló 2017. november 23-i közleményében¹ a Bizottság hangsúlyozta, hogy a villamos energia – amely 2030-ban már fele részben megújuló energiaforrásokon alapul – egyre inkább hozzá fog járulni a mostanáig a fosszilis tüzelőanyagok által dominált ágazatok, például a közlekedés, az ipar, a hűtés és a fűtés dekarbonizációjához, és hogy ennek megfelelően a transzeurópai energiahálózat-infrastruktúrával kapcsolatos szakpolitikának a villamosenergia-hálózatok összekapcsolására, a villamos energia tárolására, az intelligens hálózatokkal foglalkozó projektekre **és a gázinfrastruktúrába irányuló beruházásokra kell összpontosítania**. Az Unió dekarbonizációs céljainak, **a belső piaci integráció és az ellátás biztonságának** támogatása érdekében kellő figyelmet kell fordítani azokra a technológiákra és projektekre, amelyek elősegítik az alacsony **kibocsátású** gazdaságra való átállást, és elsőbbséget kell biztosítani számukra. A Bizottság célja a program által támogatandó, a határon átnyúló intelligens hálózatokra, az innovatív tárolókra, valamint a szén-dioxid-szállításra irányuló projektek számának növelése.

¹ COM(2017)0718.

- (20a) *A határon átnyúló megújulóenergia-projekteknek lehetővé kell tenniük a megújuló energiák költséghatékony alkalmazását az Unióban, csakúgy mint az (EU) 2018/2001 európai parlamenti és tanácsi irányelv¹ 3. cikkében említett kötelező uniós cél elérését, amely szerint 2030-ra a megújuló energia részarányának el kell érnie a 32%-ot, továbbá hozzá kell járulniuk a megújuló energiaforrások hasznosítására alkalmazott innovatív technológiák stratégiai bevezetéséhez. A megújulóenergia-termelés területén a támogatható technológiák közé tartozik például a szárazföldi vagy tengeri szélenergia, a napenergia, a fenntartható biomassza, az óceánenergia, a geotermikus energia vagy ezek kombinációinak használata; hálózati csatlakozásuk, valamint az egyéb elemek, így például a tároló vagy átalakító létesítmények. A támogatható intézkedések nem korlátozódnak a villamosenergia-ágazatra, és kiterjedhetnek egyéb energiahordozókra is vagy az ágazat összekapcsolására más ágazatokkal, például a hűtéssel és fűtéssel, a villamos energia gázzá alakításával, a tárolással vagy a szállítással. A technológiai fejlődéssel és fejlesztésekkel összefüggő rugalmasság biztosítása érdekében ez a felsorolás nem kimerítő jellegű. Ezek a projektek nem teszik feltétlenül szükségessé a fizikai kapcsolatot az együttműködő tagállamok között. Működhetnek egyetlen érintett tagállam területén, feltéve hogy teljesülnek a melléklet IV. részében szereplő kritériumok.*
- (20b) *A megújuló energia és a projektek piaci bevezetése terén történő határokon átnyúló együttműködés támogatása érdekében az Európai Bizottságnak elő kell segítenie a határokon átnyúló projektek fejlesztését a megújuló energia területén. Az energiaágazatban a határokon átnyúló megújulóenergia-projektek megfelelő piaci elterjedésének hiányában a határokon átnyúló megújulóenergia-projektekre szánt fel nem használt költségvetést a transzeurópai energiahálózatok a 3. cikk (2) bekezdésének b) pontjában meghatározott célkitűzéseinek a 9. cikk (3) bekezdésében említett eszközök révén történő elérésére kell fordítani, mielőtt a megújuló energia a 7. cikk (6) bekezdése szerinti uniós finanszírozási mechanizmusából hívnának le összegeket.*
- (20c) *Szükséges az intelligens energiahálózatok támogatása, amennyiben ezek a projektek a villamos energia termelését, elosztását vagy fogyasztását valós idejű irányítási rendszer használatával integrálják és befolyásolják a határokon átnyúló energiaáramlást. Az*

¹ *Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2018/2001 irányelve (2018. december 11.) a megújuló energiaforrásokból előállított energia használatának előmozdításáról (HL L 328., 2018.12.21., 82. o.).*

energetikai projekteknek jobban kell tükrözniük az intelligens hálózatok központi szerepét az energetikai átállás során, a CEF támogatásnak továbbá segítenie kell a finanszírozás hiányosságainak leküzdését, amelyek pillanatnyilag akadályozzák, hogy beruházások történjenek az intelligens hálózati technológia széles körű használatának érdekében.

- (20d) *Az uniós támogatások keretében különös figyelmet kell fordítani az energiahálózatok határon átnyúló összekapcsolására, többek között azokban az esetekben, amikor az a villamosenergia-hálózatok összekapcsolására vonatkozó, 2020-ra megvalósítandó 10%-os és 2030-ra megvalósítandó 15%-os, az (EU) 2018/1999 rendeletben¹ megállapított cél eléréséhez szükséges. A villamosenergia-rendszerösszekötők alkalmazása kulcsfontosságú a piacok integrálásához, a megújuló energiaforrások növeléséhez a rendszerben, és az eltérő megújulóenergia-keresleti és -ellátási portfólióikból, a tengeri szélenergia-hálózatokból, valamint az intelligens hálózatokból származó előnyöket kiaknázva valamennyi ország likvid és versenyképes piacba való integrálásához.*
- (21) A digitális egységes piac létrejöttének záloga az alapjául szolgáló digitális konnektivitási infrastruktúra megléte. Az európai ipar digitalizációja és az olyan ágazatok modernizációja, mint a közlekedés, az energiaipar, az egészségügy és a közigazgatás, a megbízható és megfizethető nagy és nagyon nagy kapacitású hálózatokhoz való univerzális hozzáféréseken múlik. A digitális konnektivitás a gazdasági, társadalmi és területi szakadékok áthidalásának egyik legfontosabb tényezőjévé vált, támogatja a helyi gazdaságok korszerűsödését és segíti a gazdasági tevékenységek diverzifikációját. A digitális konnektivitási infrastruktúra területén ki kell igazítani a program intervenciók hatókörét oly módon, hogy az tükrözze az ilyen infrastruktúra növekvő jelentőségét a gazdaság és általában a társadalom szempontjából. Éppen ezért meg kell határozni a digitális konnektivitási infrastruktúrával kapcsolatos azon közös érdekű projekteket,

¹ *Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2018/1999 rendelete (2018. december 11.) az energiaunió és az éghajlat-politika irányításáról, valamint a 663/2009/EK és a 715/2009/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet, a 94/22/EK, a 98/70/EK, a 2009/31/EK a 2009/73/EK, a 2010/31/EU, a 2012/27/EU és a 2013/30/EU európai parlamenti és tanácsi irányelv, a 2009/119/EK és az (EU) 2015/652 tanácsi irányelv módosításáról, továbbá az 525/2013/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet hatályon kívül helyezéséről (HL L 328., 2018.12.21., 1. o.).*

amelyekre szükség van az Unió digitális egységes piacra vonatkozó céljainak eléréséhez, és hatályon kívül kell helyezni a 283/2014/EU európai parlamenti és tanácsi rendeletet¹.

- (22) „Az összekapcsoltság a versenyképes digitális egységes piac szolgálatában: Úton a gigabitalapú európai információs társadalom felé” című közlemény² (a továbbiakban: gigabitalapú társadalom stratégia) stratégiai célokat határoz meg 2025-re a digitális konnektivitási infrastruktúrába való beruházások optimalizálása érdekében. Az (EU) 2018/1972 **európai parlamenti és tanácsi** irányelv³ célja többek között olyan szabályozási környezet teremtése, amely ösztönzi a digitális konnektivitási hálózatokba történő magánberuházásokat. Azonban jól látszik, hogy a hálózatépítő projektek az Unió számos területén nem életképesek gazdaságilag, aminek több oka is lehet, például a távoli fekvés, a területi vagy földrajzi adottságok, az alacsony népsűrűség és különféle társadalmi-gazdasági tényezők. **Ezekre emiatt mihamarabb kiemelt figyelmet kell fordítani.** Ezért a programot úgy kell kiigazítani, hogy hozzájáruljon a gigabitalapú társadalom stratégiában meghatározott stratégiai célok eléréséhez **valamint ahhoz, hogy a vidéki és városi fejlesztések közötti egyensúly megfelelőbb legyen,** kiegészítve ezzel azt a támogatást, amelyet a nagyon nagy kapacitású hálózatok kialakításához más programok, mindenekelőtt az Európai Regionális Fejlesztési Alap (ERFA), a Kohéziós Alap és az InvestEU Alap nyújtanak.
- (23) Jóllehet mindazon digitális konnektivitási hálózatok, amelyek az internethez kapcsolódnak, alapvetően transzeurópaiak, köszönhetően főként az általuk lehetővé tett alkalmazásoknak és szolgáltatásoknak; a program segítségével elsősorban olyan intézkedéseket kell támogatni, amelyek várhatóan a legnagyobb hatást gyakorolják a digitális egységes piacra (többek között a gigabitalapú társadalom stratégia céljaival való összhangjuk révén), valamint a gazdaság és a társadalom digitális átalakítására, figyelembe véve a piac nem megfelelő működését és a végrehajtás feltárt akadályait.

¹ Az Európai Parlament és a Tanács 283/2014/EU rendelete (2014. március 11.) a távközlési infrastruktúrák területén működő transzeurópai hálózatokra vonatkozó iránymutatásokról és az 1336/97/EK határozat hatályon kívül helyezéséről (HL L 86., 2014.3.21., 14. o.).

² COM(2016)0587.

³ **Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2018/1972 irányelve (2018. december 11.) az Európai Elektronikus Hírközlési Kódex létrehozásáról (HL L 321., 2018.12.17., 36. o.).**

- (24) Az iskolák, az egyetemek, a könyvtárak, a helyi, tartományi, regionális vagy nemzeti közigazgatási szervek, a főbb közszolgáltatási intézmények, a kórházak és az egészségügyi központok, a közlekedési csomópontok és a digitálisan intenzív vállalkozások mind-mind olyan egységek és helyszínek, amelyek lényegesen befolyásolhatják közvetlen környezetük – **ideértve a vidéki és kis népsűrűségű területeket is** – társadalmi-gazdasági fejlődését. Ezeknek a társadalmi-gazdasági fókuszpontoknak élen kell járniuk a gigabitalapú konnektivitás terén, hogy az európai polgárok, az üzleti világ és helyi közösségek számára a legjobb szolgáltatásokhoz és alkalmazásokhoz biztosíthassanak hozzáférést. A programnak támogatnia kell a gigabitalapú konnektivitás **és a nagyon nagy sebességű konnektivitás** elérését, – **beleértve az 5G-t és a legkorszerűbb konnektivitási rendszereket** – e társadalmi-gazdasági fókuszpontok számára annak érdekében, hogy **a lefedett területeken** maximalizálja a gazdaság és a társadalom egészében jelentkező pozitív hatásukat, ideértve a konnektivitás és a szolgáltatások iránti szélesebb körű felhasználói igény kialakítását is.
- (24a) ***Az össze nem kapcsolt területek az Unió bármely részén szűk keresztmetszeteket, és ezzel a digitális egységes piac szempontjából kiaknázatlan potenciált képeznek. A legtöbb vidéki és távoli területen a jó minőségű internetkapcsolat az áruk és a szolgáltatások szállítási költségeinek csökkentése révén és ezáltal a távoli fekvést részben kompenzálva létfontosságú szerepet játszhat a digitális szakadék, az elszigetelődés és az elnéptelenedés megelőzésében. A jó minőségű internetkapcsolat szükséges az új gazdasági lehetőségek – például a precíziós mezőgazdaság vagy a vidéki területeken kibontakozó biogazdaság – szempontjából is. A program elő kívánja mozdítani, hogy Európában minden, akár vidéki, akár városi háztartás rendelkezessen vezetékes vagy vezeték nélküli nagyon nagy kapacitású konnektivitással, különös tekintettel a piac elégtelen működését tükröző esetekre, valamint azokra, amelyek alacsony intenzitású támogatással orvosolhatók. A program által támogatott intézkedések közötti szinergiák maximalizálása érdekében kellően figyelembe kell venni a társadalmi-gazdasági fókuszpontok koncentrációját az egyes területeken, valamint a lefedettség biztosításához szükséges finanszírozás mértékét. A program célja továbbá valamennyi háztartás és terület átfogó lefedése, mivel a hiányosságok későbbi kezelése egy már lefedett területen gazdaságilag nem térül meg.***

- (25) Ezenkívül a WiFi4EU kezdeményezés sikerére építve a programnak folytatnia kell az ingyenes, **biztonságos** és jó minőségű helyi vezeték nélküli konnektivitás biztosításának támogatását a helyi közéleti központokban, az állami hatóságok és a közszolgáltatók területén, valamint a közterületeken is, annak érdekében, hogy az Unió digitális víziója megvalósulhasson a helyi közösségekben.
- (25a) *A digitális infrastruktúra az innováció fontos alapját képezi. Annak érdekében, hogy a program teljes hatását kifejthesse, az infrastruktúra finanszírozására kell összpontosítania. Ezért – a például a különböző megosztott könyvelési technológiákkal vagy mesterséges intelligenciával kapcsolatos – egyedi digitális szolgáltatások és alkalmazások nem tartozhatnak a program hatálya alá, és adott esetben más eszközök, például a Digitális Európa révén kell foglalkozni velük. Fontos továbbá a különböző programok közötti szinergiák maximalizálása is.*
- (26) Ahhoz hogy a tervezett következő generációs digitális szolgáltatások (például a több különböző ágazat és a társadalom egésze számára jelentős előnyöket biztosító dolgok internetével kapcsolatos szolgáltatások és alkalmazások) életképesek legyenek, határon átnyúló, 5G **rendszerekkel** történő hiánytalan lefedéshez lesz szükség, amely lehetővé teszi a felhasználók és az eszközök számára, hogy pillanatnyi helyüktől függetlenül kapcsolódhassanak egymáshoz. Ugyanakkor az 5G bevezetésével kapcsolatos költségmegosztási forgatókönyvek egyelőre nem tisztázottak, és a kereskedelmi alkalmazás tekintetében érzékelt kockázat mértéke egyes fontos területeken igen magas. Az összekapcsolt mobilitás első fázisában az alkalmazások legfontosabb színterét várhatóan a közúti folyosók és a vasúti összeköttetések jelentik majd: ezek tehát létfontosságú, a program által finanszírozandó határon átnyúló projektek.

I

- (28) Ki kell építeni az elektronikus hírközlő gerinchálózatokat – ideértve az európai területeket más kontinenseken található harmadik országokkal, vagy az Unió területén belül az európai szigeteket, **legkülső régiókat** vagy tengerentúli **országokat és területeket többek között az uniós felségvizeken, valamint a tagállamok kizárólagos gazdasági övezetén keresztül összekötő** tenger alatti kábeleket is – annak érdekében, hogy ez a létfontosságú infrastruktúra megfelelő tartalékokkal rendelkezzen, illetve az uniós digitális hálózatok kapacitásának és ellenálló képességének növelése céljából,

*hozzájárulva ezzel e területi kohézióhoz is. Ugyanakkor ezek a projektek közfinanszírozás nélkül gyakran nem életképesek gazdaságilag. **Ezenfelül támogatást kell biztosítani az európai nagy teljesítményű számítástechnikai erőforrásoknak a terabájt-kapacitásokkal való kiegészítésére.***

- (29) A digitális konnektivitási infrastruktúrával kapcsolatos közös érdekű projektekhez hozzájáruló intézkedéseknek az adott projektnek leginkább megfelelő **és rendelkezésre álló** technológiát kell alkalmazniuk, miközben meg kell találniuk a leghatékosabb egyensúlyt egyfelől az adatáramlási kapacitás, az átviteli biztonság és a hálózati reziliencia szempontjából legkorszerűbb technológiák, másfelől a költséghatékonyság között; az intézkedések fontossági sorrendjét az e rendeletben meghatározott kritériumokat figyelembe vevő munkaprogramok segítségével kell eldönteni. A nagyon nagy kapacitású hálózatok passzív infrastruktúrát is magukban foglalhatnak, tekintettel a társadalmi-gazdasági és környezeti előnyökre. Végül az intézkedések fontossági sorrendjének megállapításánál mérlegelni kell az esetleges pozitív tovagyrűző konnektivitási hatásokat, például ha a megvalósítandó projekt oly módon javíthatja a jövőbeli projektek gazdasági eredményességét, hogy azzal további lakosságrészek válnak lefedetté korábban lefedetlen területeken.
- (30) Az Unió kifejlesztette saját helymeghatározási, navigációs és időmeghatározási (PNT) technológiáját (EGNOS/Galileo), valamint saját Föld-megfigyelési rendszerét (Kopernikusz program). Mind az EGNOS/Galileo, mind pedig a Kopernikusz program jelentős gazdasági előnyökkel járó, korszerű szolgáltatásokat kínál köz- és magánszférabeli felhasználóknak egyaránt. Ezért a program által támogatott minden olyan közlekedési, energiaipari vagy digitális infrastruktúrának, amely felhasználja a PNT-technológiát vagy a Föld-megfigyelési szolgáltatásokat, műszakilag kompatibilisnek kell lennie az EGNOS/Galileo és a Kopernikusz programmal.
- (31) A jelenlegi program keretében 2017-ben közzétett első vegyesfinanszírozási célú pályázati felhívás kedvező eredményei igazolták az uniós támogatások olyan egyéb finanszírozásokkal való ötvözésének relevanciáját és hozzáadott értékét, amelyek az Európai Beruházási Banktól vagy a nemzeti fejlesztési bankoktól, illetve egyéb fejlesztési és állami pénzügyi intézményektől, valamint magán pénzügyi intézményektől és magánszektorbeli beruházóktól, köztük köz- és magánszféra partnerségektől származnak. **A vegyesfinanszírozásnak hozzá kell járulnia a magánberuházások**

vonzásához és a közsféra teljes hozzájárulása tőkeáttételi hatásához, az Invest EU program céljaival összhangban. Ezért a program keretében folytatni kell az olyan *intézkedések támogatását*, amelyek lehetővé teszik az uniós támogatások és az egyéb finanszírozási források kombinálását. *A közlekedési ágazatban a vegyesfinanszírozási műveletek nem haladhatják meg a 4. cikk (2) bekezdése a) pontjának i. alpontjában meghatározott keretösszeg 10%-át.*

- (31a) *A közlekedési ágazatban a vegyesfinanszírozási műveleteket a 9. cikk (2) bekezdésének b) pontjában felsorolt intelligens, interoperábilis, fenntartható, inkluzív, hozzáférhető, biztonságos és megbízható mobilitással kapcsolatos intézkedésekre is lehet használni.*
- (32) E program szakpolitikai célkitűzéseinek megvalósulását segítik az InvestEU Alap [...] szakpolitikai keretének (kereteinek) pénzügyi eszközei és költségvetési garanciái is. A program által támogatott intézkedésekkel kell *serkenteni a befektetést, és ezáltal* kezelni a piac nem megfelelő működését vagy az optimálistól elmaradó beruházási helyzeteket, *különösen azokban az esetekben, amikor az intézkedések gazdaságilag nem életképesek*, méghozzá arányos módon, elkerülve a magánfinanszírozással való párhuzamosságot vagy annak kizorítását, és egyértelmű európai hozzáadott értéket biztosítva.
- (33) Az innovációs ciklus integrált fejlődésének előmozdítása érdekében el kell érni egyfelől az uniós kutatási és innovációs keretprogramokkal összefüggésben kidolgozott, másfelől az Európai Hálózatfinanszírozási Eszközből származó támogatással létrejövő innovatív megoldások közötti komplementaritást. E célból a Horizont Európa programmal való szinergiáknak biztosítaniuk kell, hogy: a Horizont Európa stratégiai tervezési folyamata során azonosításra és meghatározásra kerüljenek a közlekedési, az energia- és a digitális ágazat EU-n belüli kutatási és innovációs igényei; az Európai Hálózatfinanszírozási Eszköz támogassa az innovatív technológiák és megoldások széles körű bevezetését és alkalmazását a közlekedési, az energia- és a digitális infrastruktúra területén, különös tekintettel a Horizont Európa program eredményeire; a Horizont Európa és az Európai Hálózatfinanszírozási Eszköz közötti információ- és adatsere hatékonyabbá váljon, például olyan, a Horizont Európa programból fakadó, piacra lépésre készen álló technológiák kijelölésével, amelyeket az Európai Hálózatfinanszírozási Eszköz segítségével tovább lehet terjeszteni.

- (34) Ez a rendelet meghatározza a 2021–2027 közötti teljes időszak pénzügyi keretét, amely a költségvetési fegyelemről, a költségvetési ügyekben való együttműködésről és a hatékony és eredményes pénzgazdálkodásról szóló, az Európai Parlament, a Tanács és a Bizottság közötti 2013. december 2-i intézményközi megállapodás¹ 17. pontja [a hivatkozás az új intézményközi megállapodásnak megfelelően frissítendő] értelmében az éves költségvetési eljárás során az elsődleges referenciaösszeget jelenti az Európai Parlament és a Tanács számára.
- (35) Uniós szinten a gazdaságpolitikai koordináció európai szemesztere jelenti a nemzeti reformprioritások meghatározásának és végrehajtása felügyeletének keretét. A tagállamok ezen reformprioritások támogatására saját többéves nemzeti beruházási stratégiákat dolgoznak ki. Ezeket a stratégiákat, melyek a nemzeti és/vagy uniós támogatásra ajánlott, prioritást élvező beruházási projektek felvázolására és koordinálására irányulnak, az éves nemzeti reformprogramokkal együtt terjesztik elő. További céljuk elősegíteni az uniós támogatások koherens felhasználását és maximalizálni a főként az Európai Regionális Fejlesztési Alapból (ERFA), a Kohéziós Alapból, az európai beruházásstabilizáló funkcióból, az InvestEU-ből és az Európai Hálózatfinanszírozási Eszközből biztosított pénzügyi támogatások hozzáadott értékét. A pénzügyi támogatást – esettől függően – az uniós és nemzeti energia- és éghajlat-politikai tervekkel összhangban lévő módon kell felhasználni.
- (36) Erre a rendeletre az Európai Parlament és a Tanács által az Európai Unió működéséről szóló szerződés 322. cikke alapján elfogadott általános pénzügyi szabályok vonatkoznak. Ezek a szabályok a költségvetési rendeletben kerülnek meghatározásra, és különösen a költségvetés – támogatások, közbeszerzés, pénzdíjak és közvetett végrehajtás révén történő – elkészítésére és végrehajtására vonatkozó eljárást határozzák meg, valamint előírják a pénzügyi szereplők felelősségének ellenőrzését. Az EUMSZ 322. cikke alapján elfogadott szabályok érintik az Unió költségvetésének védelmét is a jogállamisággal összefüggő általános tagállami hiányosságok esetén, mivel a jogállamiság tiszteletben tartása elengedhetetlen előfeltétele a hatékony és eredményes pénzgazdálkodásnak és a hatékony uniós finanszírozásnak.

¹ HL C 373., 2013.12.20., 1. o.

- (37) Az e rendelet szerinti finanszírozási formákat és végrehajtási módszereket annak alapján kell megválasztani, hogy mennyiben képesek elérni az intézkedések konkrét célkitűzéseit és biztosítani az eredményeket, figyelembe véve különösen az ellenőrzési költségeket, az adminisztratív terheket és a potenciális meg nem felelést. Mérlegelni kell átalányalapú finanszírozás, átalányalapú egységköltségek és egyösszegű átalányok alkalmazását is, valamint a költségvetési rendelet 125. cikke (1) bekezdésében említett, költségektől független finanszírozást.
- (38) Az Európai Gazdasági Térségben (EGT) tagsággal rendelkező harmadik országok az EGT-megállapodással – amely a programoknak a megállapodás szerint meghozott határozattal történő végrehajtásáról rendelkezik – létrehozott együttműködés keretében részt vehetnek uniós programokban. Harmadik országok más jogi eszközök alapján is részt vehetnek ezekben. E rendeletnek konkrét rendelkezést kell tartalmaznia az engedélyezésre jogosult tisztviselő, az Európai Csalás Elleni Hivatal (OLAF) és az Európai Számvevőszék számára a hatáskörük hiánytalan gyakorlásához szükséges jogok és hozzáférés biztosításáról.
- (39) A költségvetési rendelet meghatározza a támogatások odaítélésnek szabályait. A program által támogatott intézkedések sajátosságainak figyelembevétele érdekében és a program által lefedett ágazatok közötti következetes végrehajtás biztosítására további indikációkra van szükség a támogathatóság és az odaítélési kritériumok tekintetében. ***A műveletek kiválasztása és finanszírozása során csak az e rendeletben és a költségvetési rendeletben előírt feltételekre kell figyelemmel lenni. A költségvetési rendelethöz való eltérés nélkül a munkaprogramok egyszerűsített eljárásokat is előírhatnak.***
- (39a) ***A kiválasztási és odaítélési kritériumok a költségvetési rendelettel összhangban kerülnek meghatározásra a munkaprogramokban. A közlekedési ágazatban az egyes projektek minőségét és relevanciáját úgy kell értékelni, hogy közben figyelembe veszik a projekt uniós konnektivitásra gyakorolt várható hatását, az akadálymentességi követelményeknek való megfelelést és a jövőben felmerülő karbantartási igényekre vonatkozó stratégiáját.***

- (40) A költségvetési rendelettel, a 883/2013/EU, Euratom európai parlamenti és tanácsi rendelettel¹, a 2988/95/EK, Euratom tanácsi rendelettel², a 2185/96/EK, Euratom tanácsi rendelettel³ és az (EU) 2017/193 tanácsi rendelettel⁴ összhangban az Unió pénzügyi érdekeit arányos intézkedésekkel kell védeni, ideértve a szabálytalanságok és a csalás megelőzését, feltárását, korrekcióját és kivizsgálását, az eltűnt, jogalap nélkül kifizetett vagy szabálytalanul felhasznált pénzeszközök visszafizettetését és adott esetben közigazgatási szankciók alkalmazását. Az Európai Csalás Elleni Hivatal (OLAF) a 883/2013/EU, Euratom európai parlamenti és tanácsi rendelettel és a 2185/96/Euratom, EK tanácsi rendelettel összhangban adminisztratív vizsgálatokat – többek között helyszíni ellenőrzéseket és szemléket – végezhet annak megállapítása céljából, hogy történt-e csalás, korrupció vagy bármilyen más jogellenes tevékenység, amely sérti az Unió pénzügyi érdekeit. Az (EU) 2017/1939 rendelettel összhangban az Európai Ügyészség kinyomozhatja és büntetőeljárás alá vonhatja az (EU) 2017/1371 európai parlamenti és tanácsi irányelv⁵ szerinti, az Unió pénzügyi érdekeit sértő csalást és más jogellenes tevékenységeket. A költségvetési rendelettel összhangban minden olyan személynek vagy szervezetnek, amely uniós finanszírozásban részesül, maradéktalanul együtt kell működnie az Unió pénzügyi érdekeinek védelmében, biztosítania kell a Bizottság, az OLAF, az Európai Ügyészség és az Európai Számvevőszék számára a szükséges jogokat és hozzáférést, valamint gondoskodnia kell arról, hogy az uniós források felhasználásában részt vevő harmadik felek ezekkel egyenértékű jogokat biztosítsanak.

¹ Az Európai Parlament és a Tanács 883/2013/EU, Euratom rendelete (2013. szeptember 11.) az Európai Csalás Elleni Hivatal (OLAF) által lefolytatott vizsgálatokról, valamint az 1073/1999/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet és az 1074/1999/Euratom tanácsi rendelet hatályon kívül helyezéséről (HL L 248., 2013.9.18., 1. o.).

² A Tanács 2988/95/EK, Euratom rendelete (1995. december 18.) az Európai Közösségek pénzügyi érdekeinek védelméről (HL L 312., 1995.12.23., 1. o.).

³ A Tanács 2185/96/Euratom, EK rendelete (1996. november 11.) az Európai Közösségek pénzügyi érdekeinek csalással és egyéb szabálytalanságokkal szembeni védelmében a Bizottság által végzett helyszíni ellenőrzésekről és vizsgálatokról (HL L 292., 1996.11.15., 2. o.).

⁴ A Tanács (EU) 2017/1939 rendelete (2017. október 12.) az Európai Ügyészség létrehozására vonatkozó megerősített együttműködés bevezetéséről (HL L 283., 2017.10.31., 1. o.).

⁵ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2017/1371 irányelve (2017. július 5.) az Unió pénzügyi érdekeit érintő csalás ellen büntetőjogi eszközökkel folytatott küzdelemről (HL L 198., 2017.7.28., 29. o.).

- (41) [A hivatkozást adott esetben a TOT-okról szóló új határozatnak megfelelően naprakésszé kell tenni: A 2013/755/EU tanácsi határozat¹ 94. cikke alapján a tengerentúli országokban és területeken (TOT) letelepedett személyek és szervezetek jogosultak finanszírozásban részesülni, figyelemmel a program szabályaira és célkitűzéseire, valamint azon tagállam esetleges megállapodásaira is, amelyhez az érintett tengerentúli ország vagy terület kapcsolódik.
- (42) Az Uniónak törekednie kell a külső politikákra vonatkozó uniós programokkal való koherenciára és szinergiákra, ideértve a „Hiteles bővítési perspektíva a Nyugat-Balkánra vonatkozóan és fokozott uniós szerepvállalás a Nyugat-Balkánnal” című közleménnyel² összefüggésben vállalt kötelezettségből fakadó előcsatlakozási támogatást is.
- (43) Amennyiben harmadik országok és harmadik országokban letelepedett jogalanyok is részt vesznek a közös érdekű projektekhez vagy határon átnyúló megújulóenergia-projektekhez hozzájáruló intézkedésekben, pénzügyi támogatás kizárólag abban az esetben biztosítható, ha az elengedhetetlen a szóban forgó projektek céljainak eléréséhez. *A határon átnyúló megújulóenergia-projektek vonatkozásában az egy vagy több tagállam és egy harmadik ország (beleértve az Energiaközösség tagjait) közötti együttműködés során teljesülnie kell az (EU) 2018/XXX európai parlamenti és tanácsi irányelv [a megújuló energiákról szóló irányelv] 11. cikkében meghatározott, az EU-val fennálló fizikai kapcsolatra vonatkozó feltételeknek.*
- (43a) *A „Közbeszerzés Európában és Európa szolgálatában” című, 2017. októberi bizottsági közlemény³ kifejti, hogy az EU a világ legnyitottabb közbeszerzési piaca, de a vállalkozásaink számára biztosított közbeszerzési hozzáférés nem minden esetben költsönös. Az Európai Hálózatfinanszírozási Eszköz kedvezményezettjeinek ezért teljes mértékben ki kell használniuk a 2014/25/EU irányelv által kínált stratégiai közbeszerzési lehetőségeket.*

¹ HL L 344., 2013.12.19., 1. o.

² COM(2018)0065.

³ *A Bizottság közleménye az Európai Parlamentnek, a Tanácsnak, az Európai Gazdasági és Szociális Bizottságnak és a Régiók Bizottságának: Közbeszerzés Európában és Európa szolgálatában (COM(2017)0572).*

- (44) A jogalkotás minőségének javításáról szóló, 2016. április 13-i intézményközi megállapodás¹ 22. és 23. pontja értelmében ezt a programot speciális nyomonkövetési – **például az éghajlatváltozás nyomon követésére vonatkozó** – követelmények figyelembevételével összegyűjtött adatok alapján kell értékelni, elkerülve a túlszabályozást és az adminisztratív terheket. A Bizottságnak értékeléseket kell végeznie a finanszírozás eredményességének és hatékonyságának, valamint a program általános céljaira gyakorolt hatásának felmérése érdekében, **és adott esetben javaslatokat kell tennie a megfelelő módosításokra vonatkozóan**, ezen értékelések eredményét pedig közölnie kell az Európai Parlamenttel, a Tanáccsal, az Európai Gazdasági és Szociális Bizottsággal valamint a Régiók Bizottságával.
- (45) **Átlátható, elszámoltatható és** megfelelő nyomonkövetési és jelentéstételi intézkedéseket kell végrehajtani az e rendeletben meghatározott általános és egyedi programcélkitűzések megvalósítása terén tett előrelépésekkel kapcsolatos **értékelés és jelentéstétel, valamint az eredmények ismertetése** érdekében, többek között **mérhető** mutatók alapján. A teljesítményjelentési rendszer biztosítja, hogy a program végrehajtásának nyomon követésére vonatkozó **adatok és az eredmények megfelelőek legyenek az elért előrehaladás és a tapasztalt nehézségek alapos elemzéséhez, valamint hogy az** adatokat és eredményeket hatékonyan, eredményesen és időben összegyűjtsék. A programmal kapcsolatos releváns adatok összegyűjtése érdekében az uniós finanszírozás kedvezményezettjei számára arányos jelentéstételi követelményeket kell meghatározni.
- (45a) **A program végrehajtásának munkaprogramok útján kell történnie. A Bizottságnak 2020. december 31-ig el kell fogadnia az első többéves munkaprogramokat, amelyek magukban foglalják a program első három évére vonatkozó pályázati felhívások ütemtervét, témáit és indikatív költségvetését, valamint a teljes programozási időszakra vonatkozó keretet.**

¹ Intézményközi megállapodás az Európai Parlament, az Európai Unió Tanácsa és az Európai Bizottság között a jogalkotás minőségének javításáról, 2016. április 13. (HL L 123., 2016.5.12., 1. o.).

- (46) E rendelet végrehajtása egységes feltételeinek biztosítása érdekében a Bizottságra végrehajtási hatásköröket kell ruházni a munkaprogramok elfogadása tekintetében. Ezeket a végrehajtási hatásköröket a 182/2011/EU európai parlamenti és tanácsi rendeletnek¹ megfelelően kell gyakorolni.
- (47) A program nyomon követéséhez használt indikátoroknak, a közlekedési ágazat egyes célkitűzései rendelkezésére álló költségvetési források indikatív százalékos részarányainak és a közlekedési törzshálózati folyosók meghatározásának szükség esetén való kiigazítása érdekében az Európai Unió működéséről szóló Szerződés 290. cikkével összhangban a Bizottságot fel kell hatalmazni arra, hogy jogi aktusokat fogadjon el az e rendelet melléklete I., II. és III. részének módosítására vonatkozóan. Különösen fontos, hogy a Bizottság az előkészítő munkája során megfelelő konzultációkat folytasson, többek között szakértői szinten, és hogy e konzultációkra a jogalkotás minőségének javításáról szóló, 2016. április 13-i intézményközi megállapodásnak megfelelően kerüljön sor. A felhatalmazáson alapuló jogi aktusok előkészítésében való egyenlő részvétel biztosítása érdekében az Európai Parlament és a Tanács a tagállamok szakértőivel egyidejűleg kap kézhez minden dokumentumot, és szakértőik rendszeresen részt vehetnek a Bizottság felhatalmazáson alapuló jogi aktusok előkészítésével foglalkozó szakértői csoportjainak ülésein.
- (48) Az 1316/2013/EU rendeletet és a 283/2014/EU rendeletet az egyértelműség kedvéért hatályon kívül kell helyezni. Ugyanakkor fenn kell tartani az 1316/2013/EU rendelet 29. cikkének joghatásait, amely cikk a 913/2010/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet mellékletét² az árufuvarozási folyosók jegyzéke tekintetében módosítja.
- (49) Ennek a rendeletnek közvetlenül a kihirdetését követően kell hatályba lépnie annak érdekében, hogy az e rendelet szerinti végrehajtási jogi aktusokat időben el lehessen fogadni,

¹ Az Európai Parlament és a Tanács 182/2011/EU rendelete (2011. február 16.) a Bizottság végrehajtási hatásköreinek gyakorlására vonatkozó tagállami ellenőrzési mechanizmusok szabályainak és általános elveinek megállapításáról (HL L 55., 2011.2.28., 13. o.).

² Az Európai Parlament és a Tanács 913/2010/EU rendelete (2010. szeptember 22.) a versenyképes árufuvarozást szolgáló európai vasúti hálózatról (HL L 276., 2010.10.20., 22. o.).

ELFOGADTA EZT A RENDELETET:

I. FEJEZET
ÁLTALÁNOS RENDELKEZÉSEK

1. cikk

Tárgy

Ez a rendelet létrehozza az Európai Hálózatfinanszírozási Eszközt (a továbbiakban: a program).

A rendelet megállapítja a program célkitűzéseit, a 2021–2027 közötti időszakra szóló költségvetést, az uniós finanszírozás formáit, valamint az e finanszírozás nyújtására vonatkozó szabályokat.

2. cikk

Fogalommeghatározások

E rendelet alkalmazásában:

- a) „intézkedés”: minden olyan, pénzügyileg és technikailag függetlennek minősített, határidős tevékenység, amely szükséges egy projekt megvalósításához;
- b) „alternatív tüzelőanyag”: a 2014/94/EU irányelv 2. cikke 1. pontjának meghatározása szerinti, ***minden közlekedési mód esetében*** használandó alternatív üzemanyag;
- ca) „kedvezményezett”: ***az a jogi személyiséggel rendelkező szervezet, amellyel vissza nem térítendő támogatásra vonatkozó megállapodást írtak alá;***
- d) „vegyesfinanszírozási műveletek”: az uniós költségvetésből – többek között az (EU, Euratom) 2018/XXX rendelet (a költségvetési rendelet) 2. cikkének (6) bekezdése szerinti vegyesfinanszírozási eszköz keretében – támogatott olyan tevékenységek, amelyek az uniós költségvetésből nyújtott nem visszafizetendő támogatási formákat és/vagy finanszírozási eszközöket ***és/vagy költségvetési garanciákat*** ötvöznék fejlesztési vagy egyéb állami pénzügyi intézményektől, valamint kereskedelmi pénzügyi intézményektől és befektetőktől származó visszafizetendő támogatási formákkal;
- e) „átfogó hálózat”: az 1315/2013/EU rendelet II. fejezetével összhangban meghatározott közlekedési infrastruktúra;

- f) „törzshálózat”: az 1315/2013/EU rendelet III. fejezetével összhangban meghatározott közlekedési infrastruktúra;
- g) „törzshálózati folyosók”: a törzshálózat összehangolt megteremtését elősegítő és az 1315/2013/EU rendelet IV. fejezetében foglaltaknak megfelelő, e rendelet mellékletének III. részében foglalt jegyzékben szereplő eszköz;
- ga) **„határon átnyúló összeköttetés”: a közlekedési ágazatban ez olyan közös érdekű projektet jelent, amely biztosítja a TEN-T hálózat folyamatoságát a tagállamok, illetve egy tagállam és egy harmadik ország között;**
- gb) **„hiányzó összeköttetés”: egy TEN-T hálózat hiányzó közlekedési szakasza valamennyi közlekedési módban, vagy olyan közlekedési szakasz, amely a törzshálózat vagy az átfogó hálózat és a TEN-T folyosók közötti összeköttetést biztosítja, ám azt megnehezíti, vagy a TEN-T hálózat folytonosságát befolyásoló egy vagy több szűk keresztmetszetet tartalmaz;**
- gc) **„kettős felhasználású infrastruktúra”: a közlekedési hálózat olyan infrastruktúrája, amely egyaránt kielégíti a védelmi és a polgári szükségleteket**
- h) „határon átnyúló megújulóenergia-projekt”: **legalább két** tagállam közötti vagy **legalább egy** tagállam és **egy** harmadik ország közötti, az **(EU) 2018/2001** irányelv **8., 9., 11. és 13. cikkében** meghatározott együttműködési vagy másfajta megállapodás keretében kiválasztott vagy kiválasztásra jogosult, az e rendelet mellékletének IV. részében meghatározott kritériumoknak megfelelő projekt a megújuló energiaforrások kiaknázásával kapcsolatos tervezés és megvalósítás terén;
- ha) **„első az energiahatékonyság”: az (EU) 2018/1999 rendelet 18. cikkének (2) bekezdésében említett elv;**
- i) „digitális konnektivitási infrastruktúra”: nagyon nagy kapacitású hálózatok, 5G rendszerek, nagyon jó minőségű helyi vezeték nélküli konnektivitás, gerinchálózatok, valamint a közlekedési és energetikai infrastruktúrákhoz közvetlenül kapcsolódó operatív digitális platformok;
- j) „5G rendszerek”: a mobil és vezeték nélküli kommunikációs technológiákra vonatkozóan világszerte elfogadott szabványokon alapuló digitális infrastrukturális elemek, amelyeket az olyan fejlett teljesítményjellemzőkkel rendelkező konnektivitási szolgáltatásokban és

hozzáadott értéket képviselő szolgáltatásokban alkalmaznak, mint a nagyon nagy adatátviteli sebesség és kapacitás, az alacsony válaszidejű **kommunikáció**, a **rendkívül** nagy fokú megbízhatóság vagy az összekapcsolt eszközök nagy számának támogatása;

- k) „5G folyosó”: digitális konnektivitási infrastruktúrával, különösen 5G rendszerek által teljes körűen lefedett (közúti, vasúti **vagy belvízi**) közlekedési útvonal, amely lehetővé tesz olyan, szinergiákon alapuló digitális szolgáltatásokat, mint az összekapcsolt és automatizált mobilitás, a hasonló intelligens vasúti mobilitási szolgáltatások, **vagy digitális konnektivitás a belvízi utakon**;
- l) „a közlekedési és energetikai infrastruktúrákhoz közvetlenül kapcsolódó operatív digitális platformok”: kommunikációs infrastruktúrához csatlakoztatva működő, infokommunikációs technológiákon alapuló fizikai és virtuális erőforrások, melyek a közlekedési és/vagy energetikai infrastrukturális adatok áramlását, tárolását, feldolgozását és elemzését támogatják;
- m) „közös érdekű projekt”: az 1315/2013/EU rendeletben, a 347/2013/EU rendeletben vagy e rendelet 8. cikkében meghatározott projekt;
- n) „tanulmányok”: egy projekt végrehajtásának előkészítéséhez szükséges tevékenységek, például előkészületi, feltérképező, megvalósíthatósági, értékelő, tesztelő és hitelesítő tanulmányok – beleértve a szoftverekkel végzett tevékenységeket is –, valamint minden más ezt elősegítő technikai intézkedés, beleértve a kivitelezést megelőző, a projekt meghatározásához és végrehajtásához, valamint a finanszírozására vonatkozó döntésekhez szükséges olyan intézkedéseket, mint például a helyszíni feltárás és a finanszírozási konstrukció előkészítése;
- o) „társadalmi-gazdasági fókuszpontok”: olyan egységek, amelyek rendeltetésüknél, jellegüknél vagy elhelyezkedésüknél fogva közvetlenül vagy közvetetten jelentős társadalmi-gazdasági előnyöket biztosítanak a környező területek **vagy hatáskörzeteik** polgárai, üzleti világa és helyi közösségei számára;
- p) „harmadik ország”: olyan ország, amely nem tagja az Európai Uniónak;
- q) „nagyon nagy kapacitású hálózatok”: az (EU) 2018/172 irányelv 2. cikkének (2) bekezdésében meghatározott rendkívül nagy kapacitású hálózatok;

- r) „kivitelezés”: az összetevők, rendszerek és szolgáltatások – beleértve a szoftvereket is – beszerzése, leszállítása és telepítése, valamint a projekthez kapcsolódó fejlesztési, építési és üzembe helyezési tevékenységek elvégzése, továbbá a létesítmények átadása és a projekt elindítása.

3. cikk

Célkitűzések

- (1) A program átfogó célja a transzeurópai hálózatok **létrehozása**, kiépítése, korszerűsítése és **befejezése** a közlekedési, az energia- és a digitális ágazatban, valamint a megújuló energia területén folytatott, határon átnyúló együttműködés előmozdítása figyelembe véve a hosszú távú dekarbonizációs kötelezettségvállalásokat **az európai versenyképesség növelése, továbbá az intelligens, fenntartható és inkluzív növekedés** és a területi, **társadalmi és gazdasági** kohézió, továbbá a belső piaci **hozzáférés** és integráció elősegítése érdekében, hangsúlyt fektetve **a közlekedési, energia- és digitális** ágazatok közötti szinergiákra.
- (2) A program egyedi célkitűzései a következők:
- a) A közlekedési ágazatban:
- i. **az 1315/2013/EU rendelet célkitűzéseivel összhangban** hozzájárulás a hatékony, összekapcsolt és **multimodális** hálózatokra és az intelligens, **interoperabilis**, fenntartható, inkluzív, **hozzáférhető**, biztonságos és zavartalan mobilitás infrastruktúráira vonatkozó közös érdekű projektek létrehozásához;
 - ii. **a transzeurópai közlekedési hálózat egyes részeinek a közlekedési infrastruktúra kettős használatához való igazítása a polgári és katonai mobilitás javítása érdekében;**
- b) Az energiaágazatban: hozzájárulás **egy hatékony és versenyképes** belső energiapiac további integrációjára, a határokon és szektorokon átívelő hálózatok interoperabilitására, a **gazdaság** dekarbonizációja és **az energiahatékonyság előmozdítására** és az ellátásbiztonság biztosítására vonatkozó közös érdekű projektek létrehozásához, valamint a határon átnyúló együttműködés elősegítéséhez **az energia-, többek között** a megújulóenergia-projektek terén;

- c) A digitális ágazatban: hozzájárulás **olyan közös érdekű projektek kidolgozásához, amelyek a biztonságos és megbízható** nagyon nagy kapacitású hálózatokra és az 5G rendszerekre vonatkozó közös érdekű projektek létrehozásához, az EU területén lévő digitális gerinchálózatok rezilienciájának és kapacitásának növeléséhez a szomszédos területekkel való összekapcsolás révén, továbbá a közlekedési és energiahálózatok digitalizálásához.

4. cikk

Költségvetés

- (1) A program végrehajtására a 2021–2027 közötti időszakra megállapított pénzügyi keretösszeg változatlan áron **43 850 768 000 EUR (folyó áron XXX EUR)**.
- (2) Ez az összeg a következőképpen oszlik meg:
- a) **változatlan áron 33 513 524 000 EUR (folyó áron XXX EUR)** a 3. cikk (2) bekezdésének a) pontjában említett egyedi célkitűzésekre, amelyből:
- i. **változatlan áron 17 746 000 000 EUR (folyó áron XXX EUR)** az Európai stratégiai beruházások klaszterből;
- ii. **változatlan áron 10 000 000 000 EUR (folyó áron 11 285 493 000 EUR)** a Kohéziós Alapból átcsoportosítva kizárólag a Kohéziós Alapból támogatható tagállamok általi, e rendelettel összhangban való felhasználásra;
- iii. **változatlan áron 5 767 524 000 EUR (folyó áron 6 500 000 000 EUR)** a Védelem klaszterből a 3. cikk (2) bekezdése a) pontjának ii. alpontjában említett egyedi célkitűzésre.
- b) **8 650 000 000 EUR** a 3. cikk (2) bekezdésének b) pontjában említett egyedi célkitűzésekre, **ebből a piaci elterjedés függvényében 15% a határon átnyúló megújulóenergia-projektekre. A 15%-os küszöbérték elérése esetén az Európai Bizottság ezt az összeget 20%-ra növeli, a piaci elterjedés függvényében.**
- c) **változatlan áron 2 662 000 000 EUR (folyó áron 3 000 000 000 EUR)** a 3. cikk (2) bekezdésének c) pontjában említett egyedi célkitűzésekre.
- (3) A Bizottság a (2) bekezdés a) pontjának ii. alpontjában említett összegtől nem térhet el.

- (4) **Maximum 1%** az (1) bekezdésben említett összeg felhasználható a program végrehajtásához kapcsolódó technikai és igazgatási segítségnyújtásra, valamint ágazatspecifikus iránymutatásokra, így például előkészítő, nyomonkövetési, kontroll-, ellenőrzési és értékelési intézkedésekre, ideértve a vállalati információs és technológiai rendszereket. Ez az összeg felhasználható a projektek előkészítését támogató kísérő intézkedések finanszírozására is, **különösen a projektszervezők számára a finanszírozási lehetőségekkel kapcsolatban nyújtott tanácsadás céljából, a projektfinanszírozás strukturálásának támogatása érdekében.**
- (5) Az egy pénzügyi évnél hosszabb időn átívelő intézkedések költségvetési kötelezettségvállalásai felbonthatók több évre esedékes éves részletekre.
- (6) A költségvetési rendelet sérelme nélkül az első munkaprogramban szereplő projektek intézkedési kiadásai 2021. január 1-jétől számolhatók el.
- (7) A Kohéziós Alapból átcsoportosított összeg felhasználását e rendeletnek megfelelően kell végrehajtani, amennyiben a (8) bekezdés másként nem rendelkezik, és a 14. cikk (2) bekezdése b) pontjának sérelme nélkül.
- (8) A Kohéziós Alapból átcsoportosított összeget illetően, **2022. december 31-ig** a finanszírozásra jogosult projektek kiválasztásának tiszteletben kell tartania a Kohéziós Alap szerinti nemzeti allokációkat **2023. január 1-jétől** kezdődően a programhoz átcsoportosított azon forrásokat, amelyeket nem kötöttek le egy adott közlekedési infrastrukturális projekthez, a Kohéziós Alapból történő támogatásra jogosult valamennyi tagállam számára **kompetitív alapon** hozzáférhetővé kell tenni közlekedési infrastrukturális projektek e rendelet szerinti finanszírozására.
- (8a) A Kohéziós Alapból átcsoportosított összeg nem használható fel ágazatközi munkaprogramok és vegyesfinanszírozási műveletek finanszírozására.**
- (9) A tagállamok részére megosztott irányítás keretében allokált források a tagállamok kérésére átcsoportosíthatók a programra. A Bizottság ezeket a forrásokat a költségvetési rendelet [62. cikke (1) bekezdésének a) pontjával] összhangban közvetlenül vagy 62. cikke (1) bekezdésének c) pontjával összhangban közvetve hajtja végre. **Ezeket** a forrásokat az érintett tagállam javára kell felhasználni.

(9a) A 4. cikk (9) bekezdésének sérelme nélkül, a digitális ágazatban a megosztott irányítás keretében a tagállamoknak juttatott források – kérésükre – átcsoportosíthatók a programhoz, beleértve – lehetőség szerint – a 9. cikk (4) bekezdése szerinti támogatható intézkedések finanszírozását a teljes elszámolható költség 100%-áig, a költségvetési rendelet 190. cikkében említett társfinanszírozási elv és az állami támogatási szabályok sérelme nélkül. Ezek a források kizárólag az érintett tagállam javára használhatók fel.

5. cikk

A programhoz társult harmadik országok

(1) A program nyitva áll az alábbi harmadik országok számára:

- a) az Európai Szabadkereskedelmi Társulás (EFTA) olyan tagjai, amelyek az Európai Gazdasági Térség (EGT) tagjai is, az Európai Gazdasági Térségről szóló megállapodásban meghatározott feltételekkel összhangban;**
- b) csatlakozó országok, tagjelöltek és potenciális tagjelöltek az uniós programokban való részvételüknek a vonatkozó keretmegállapodásokban és társulási tanácsi határozatokban vagy hasonló megállapodásokban meghatározott általános alapelveivel és általános feltételeivel, valamint az Unióval kötött megállapodásaikban meghatározott egyedi feltételekkel összhangban;**
- c) az európai szomszédságpolitika hatálya alá tartozó országok az uniós programokban való részvételüknek a vonatkozó keretmegállapodásokban és társulási tanácsi határozatokban vagy hasonló megállapodásokban meghatározott általános alapelveivel és általános feltételeivel, valamint az Unió és az említett országok közötti megállapodásokban meghatározott egyedi feltételekkel összhangban;**
- d) egyéb harmadik országok, a harmadik ország uniós programokban való részvételét szabályozó egyedi megállapodásban meghatározott feltételekkel összhangban, feltéve, hogy a megállapodás:**
 - méltányos egyensúlyt biztosít az uniós programokban részt vevő harmadik ország hozzájárulásai és a neki biztosított juttatások tekintetében;**
 - meghatározza a programokban való részvétel feltételeit, beleértve az egyedi programokhoz való pénzügyi hozzájárulások és azok igazgatási költségeinek**

kiszámítását. Ezek a hozzájárulások a költségvetési rendelet [21. cikkének (5) bekezdésével] összhangban címzett bevételnek minősülnek;

- nem ruház a harmadik országra döntéshozatali jogkört a programra vonatkozóan;
- garantálja az Uniónak a hatékony és eredményes pénzgazdálkodás biztosításához és a pénzügyi érdekeinek védelméhez való jogát.
- ***viszonosságot biztosít a hasonló programokhoz való hozzáférésben a harmadik országban, különösen a közbeszerzések terén.***

- (2) Az (1) bekezdésben említett harmadik országok és az ilyen harmadik országokban működő szervezetek e rendelet szerint csak akkor részesülhetnek pénzügyi támogatásban, ha az elengedhetetlen az adott közös érdekű projekt céljainak eléréséhez, a 19. cikkben ***és az 1315/2013/EU rendelet 8. cikkében meghatározott rendelkezéseknek megfelelően***, az említett munkaprogramokban meghatározott feltételekkel.

6. cikk

Az uniós finanszírozás végrehajtása és formái

- (1) A programot a költségvetési rendelettel összhangban közvetlen irányítással kell végrehajtani vagy közvetett irányítással a költségvetési rendelet [62. cikke (1) bekezdésének c) pontjában] említett szerveken keresztül.
- (2) A program a költségvetési rendeletben meghatározott ***vissza nem térítendő támogatások és közbeszerzés*** formájában nyújthat finanszírozást. Vegyesfinanszírozási műveletekhez az InvestEU rendelettel és a költségvetési rendelet X. címével összhangban ***is hozzájárulhat. A közlekedési ágazatban a vegyesfinanszírozási műveletekhez való uniós hozzájárulás nem haladhatja meg a 4. cikk (2) bekezdése a) pontjának i. alpontjában meghatározott keretösszeg 10%-át. A közlekedési ágazatban a vegyesfinanszírozási műveleteket a 9. cikk (2) bekezdésének b) pontjában felsorolt intelligens, interoperábilis, fenntartható, inkluzív, hozzáférhető, biztonságos és megbízható mobilitással kapcsolatos intézkedésekre is lehet használni.***
- (3) A Bizottság a program egy részének végrehajtására a költségvetési rendelet [69.] cikkének megfelelően végrehajtó ügynökségeket is felhatalmazhat, szem előtt tartva a program

optimális igazgatására és hatékonyságára vonatkozó, a közlekedési, az energia- és a digitális ágazatot érintő követelményeket.

- (4) Egy kölcsönös biztosítási mechanizmushoz való hozzájárulás lefedheti a pénzeszközök címzett általi visszafizetetésével összefüggő kockázatokat, és elegendő garanciának tekintendő a költségvetési rendelet értelmében. [A garanciaalapról szóló rendelet helyébe lépő] XXX rendelet [X. cikkében] meghatározott rendelkezések alkalmazandók.

7. cikk

Határon átnyúló megújulóenergia-projektek

- (1) A határokon átnyúló megújulóenergia-projekteknek **hozzá kell járulniuk a dekarbonizációhoz, a belső energiapiac kiteljesítéséhez és az ellátás biztonságának fokozásához. A projektek az (EU) 2018/2001 irányelv 8., 9., 11. és 13. cikke szerinti, legalább két tagállam közötti vagy legalább egy tagállam és egy harmadik ország vagy több harmadik ország közötti együttműködési vagy másfajta megállapodás hatálya alá tartoznak.** E projekteket az e rendelet mellékletének IV. részében meghatározott **általános** kritériumokkal és **eljárásokkal** összhangban kell azonosítani.
- (2) Az Európai Bizottság 2019. december 31-ig e rendelet 23. cikkének d) pontjával összhangban felhatalmazáson alapuló jogi aktust fogad el a **konkrét** kiválasztási kritériumok további meghatározása érdekében – **a 13. cikkben meghatározott odaítélési kritériumok sérelme nélkül** –, és megállapítja a projektekre vonatkozó kiválasztási eljárás részleteit, továbbá közzéteszi a projektek – a melléklet IV. részében meghatározott – általános kritériumoknak való megfelelésére vonatkozó értékelése, valamint **költség-haszon elemzése** módszertanát.
- (3) Jogosultak az e rendelet szerinti finanszírozásra a határon átnyúló megújulóenergia-projektek fejlesztésére és beazonosítására irányuló tanulmányok.
- (4) Uniós finanszírozásra jogosultak a határon átnyúló megújulóenergia-projektek a kivitelezés tekintetében, amennyiben teljesítik a következő kiegészítő feltételeket:
- a) a projektre vonatkozó, a melléklet IV. részének 3. pontja szerinti költség-haszon elemzés **kötelező minden támogatott projekt esetében, és átláthatóan, átfogóan és teljes körűen készítik el**, jelentős költségmegtakarítások és/vagy előnyök meglétét támasztja alá a rendszerintegráció, **a környezeti fenntarthatóság**, az ellátás biztonsága vagy az innováció tekintetében, és:

- b) a kérelmező igazolja, hogy a projekt a támogatás hiányában nem valósulhatna meg vagy gazdaságilag nem életképes. A szóban forgó elemzésnek figyelembe kell vennie a támogatási rendszerekből származó minden bevételt.
- (5) A kivitelezésre nyújtott támogatás összegének arányosnak kell lennie a melléklet IV. része (2) pontjának b) alpontjában említett költségmegtakarításokkal és/vagy hasznokkal, nem haladhatja meg a projekt megvalósulásának vagy gazdasági életképességének biztosításához szükséges mértéket **és teljesítenie kell a 14. cikk (3) bekezdésének rendelkezéseit.**
- (6) ***A program biztosítja az (EU) 2018/2001 irányelv 3. cikkének (5) bekezdésében említett, a megújuló energia bevezetését lehetővé tevő kerettel való összehangolt finanszírozás lehetőségét, valamint az (EU) 2018/1999 rendelet 33. cikkében említett, a megújuló energiaforrásokra vonatkozó uniós finanszírozási mechanizmussal való társfinanszírozást.***

A Bizottság rendszeresen értékeli a források felhasználását a 4. cikk (2) bekezdésének b) pontjában említett referenciaösszeggel kapcsolatban a megújuló energia területén megvalósuló, határokon átnyúló projektek esetében. Az értékelést követően a határokon átnyúló megújulóenergia-projektek megfelelő piaci elterjedésének hiányában a határokon átnyúló megújulóenergia-projektekre szánt fel nem használt költségvetést a transzeurópai energiahálózatok a 3. cikk (2) bekezdésének b) pontjában meghatározott célkitűzéseinek a 9. cikk (3) bekezdésében említett támogatható fellépések révén történő elérésére kell fordítani, 2024-et követően pedig e források felhasználhatóak a megújuló energia az (EU) 2018/1999 rendelettel létrehozott uniós finanszírozási mechanizmusának társfinanszírozására.

A Bizottság végrehajtási jogi aktus útján különös szabályokat állapít meg a megújuló energia területén az Európai Hálózatfinanszírozási Eszköz keretében megvalósuló, határokon átnyúló projektek társfinanszírozására, valamint az (EU) 2018/1999 rendelet 33. cikke alapján létrehozott finanszírozási mechanizmusra vonatkozóan. A 22. cikk (3) bekezdésében említett vizsgálóbizottsági eljárást kell alkalmazni.

8. cikk

A digitális konnektivitási infrastruktúrával kapcsolatos, közös érdekű projektek

- (1) A digitális konnektivitási infrastruktúrával kapcsolatos közös érdekű projektek ***azok a projektek, amelyeknek várhatóan jelentősen hozzájárulnak az Unió stratégiai***

összeköttetési célkitűzéseikhez, és /vagy biztosítják a gazdaság és a társadalom digitális átalakulását, valamint az európai digitális egységes piacot támogató hálózati infrastruktúrát.

(1a) A digitális konnektivitási infrastruktúrával kapcsolatos, közös érdekű projekteknek az alábbi kritériumoknak kell megfelelniük:

- a) hozzájárulnak a 3 cikk (2) bekezdésének c) pontja szerinti egyedi célkitűzés eléréséhez;*
- b) a rendelkezésre álló legjobb, és az adott projekt szempontjából legmegfelelőbb technológiát használják, és ezzel párhuzamosan az adatáramlási kapacitás, az adatátviteli biztonság, a hálózati reziliencia, a kiberbiztonság és a költséghatékonyság szempontjából a lehető legjobb egyensúlyt kínálják.*

(2) E rendelet szerinti finanszírozásra jogosultak a digitális konnektivitási infrastruktúrával kapcsolatos, közös érdekű projektek fejlesztésére és azonosítására irányuló tanulmányok.

(3) A 13. cikkben meghatározott odaítélési kritériumok sérelme nélkül a finanszírozási prioritást a következő szempontok figyelembevételével kell megállapítani:

- a) a melléklet V. részével összhangban kiemelt figyelmet kell fordítani a nagyon nagy kapacitású hálózatok – *többek között az 5G és az egyéb korszerű konnektivitások – kiépítéséhez és az azokhoz való hozzáféréshez hozzájáruló, a stratégiai összeköttetésre vonatkozó uniós célkitűzésekkel összhangban lévő intézkedésekre azokon a területeken*, ahol a társadalmi-gazdasági fókuszpontok vannak, figyelembe véve a konnektivitási *szükségleteket és a keletkező további – köztük a háztartásokat érintő – területi lefedettséget. Egyes társadalmi-gazdasági fókuszpontokhoz kapcsolódó önálló kiépítések is támogathatók, kivéve, ha ez gazdaságilag aránytalan vagy a gyakorlatban kivitelezhetetlen;*
- b) a helyi közösségek nagyon jó minőségű helyi vezeték nélküli konnektivitásának biztosításához hozzájáruló intézkedések, összhangban a melléklet V. részével;
- c) ■ *az 5G folyosók főbb közlekedési nyomvonalak* – többek között a transzeurópai közlekedési hálózatok – mentén történő kiépítéséhez hozzájáruló intézkedéseket *prioritásként kell kezelni* a főbb közlekedési útvonalak mentén történő lefedettség

biztosítása érdekében, lehetővé téve a digitális szolgáltatások zavartalan ellátását, **az előzetekintő megközelítés keretében figyelembe véve a már meglévő bármely technológiai megoldáshoz képest fennálló társadalmi-gazdasági relevanciát.** A támogatásban részesíthető projektek indikatív listáját a melléklet V. része tartalmazza;

- d) az Uniót harmadik országokkal összekapcsoló és az Unión belüli területeken lévő **elektronikus kommunikációs hálózatok**, köztük a tenger alatti kábelek összekapcsoltságát megerősítő, határon átnyúló gerinchálózatok kiépítését vagy **jelentős korszerűsítését** célzó projekteket annak figyelembevételével kell előnyben részesíteni, hogy milyen mértékben járulnak hozzá jelentősen az említett elektronikus kommunikációs hálózatok **teljesítményének**, rezilienciájának és kapacitásának növeléséhez az Unió területén;

I

- f) az operatív digitális platformokat létrehozó projektek esetében előnyt élveznek a legmodernebb technológiákon alapuló intézkedések, figyelembe véve olyan szempontokat, mint az interoperabilitás, a kiberbiztonság, az adatvédelem és az adatok további felhasználása.

III. FEJEZET TÁMOGATHATÓSÁG

9. cikk

Támogatható intézkedések

- (1) Kizárólag a 3. cikkben említett, **a hosszú távú dekarbonizációs kötelezettségvállalásokat figyelembe vevő** célkitűzések eléréséhez hozzájáruló intézkedések jogosultak támogatásra. Ilyen intézkedések lehetnek tanulmányok, kivitelezés vagy egyéb kísérő intézkedések, melyek szükségesek a program és az ágazati iránymutatások irányításához és végrehajtásához. **Tanulmányok csak akkor támogathatók, ha a program keretében támogatásra jogosult projektekre vonatkoznak.**
- (2) A közlekedési ágazatban **csak** a következő intézkedések jogosultak az e rendelet alapján nyújtott uniós pénzügyi támogatásra:

- a) A hatékony, összekapcsolt, **interoperábilis** és multimodális hálózatokhoz kapcsolódó, **vasúti, közúti vagy belvízi közlekedési útvonalak és tengeri infrastruktúrák kiépítésére vonatkozó intézkedések:**
- i. az 1315/2013/EU rendelet III. fejezete szerinti törzshálózat kiépítését célzó intézkedések, beleértve **az e rendelet mellékletének III. részében felsorolt határon átnyúló és hiányzó összeköttetésekre**, valamint a törzshálózathoz tartozó, az 1315/2013/EU rendelet II. mellékletében meghatározott városi csomópontokra, **multimodális logisztikai platformokra**, tengeri és belvízi kikötőkre, vasúti-közúti terminálokra és **a repülőterek bekapcsolására** vonatkozó intézkedéseket. A törzshálózat kiépítését végrehajtó intézkedések magukban foglalhatnak kapcsolódó, az átfogó hálózaton elhelyezkedő elemeket is, amennyiben ez a beruházás optimalizálása érdekében és az e rendelet 19. cikkében említett munkaprogramokban meghatározott módzatokkal összhangban szükséges;
 - ii. az 1315/2013/EU rendelet II. fejezete szerinti átfogó hálózat határon átnyúló összeköttetéseit megvalósító intézkedések, **így az e rendelet melléklete III. részének 2. és 3. pontjában és felsorolt intézkedések, az átfogó hálózat fejlesztésére irányuló tanulmányokkal kapcsolatos intézkedések és az 1315/2013/EU rendelet II. fejezetével összhangban az átfogó hálózat tengeri és belvízi kikötőivel kapcsolatos intézkedések;**
 - iii. **az elhagyott vagy lebontott, határokon átnyúló hiányzó regionális vasúti összeköttetések helyreállítására vonatkozó intézkedések a TEN-T hálózatban;**
 - iv. az 1315/2013/EU rendelet II. fejezete szerinti átfogó hálózathoz tartozó, a legkülső régiókban található szakaszok kiépítését célzó intézkedések, beleértve az 1315/2013/EU rendelet II. mellékletében meghatározott, az átfogó hálózathoz tartozó releváns városi csomópontokra, tengeri és belvízi kikötőkre, vasúti-közúti terminálokra, valamint **a repülőterek bekötésére és a multimodális logisztikai platformokra** vonatkozó intézkedéseket;
 - iv. a transzeurópai közlekedési hálózatnak a szomszédos országok infrastruktúra-hálózataival történő összekapcsolását célzó közös érdekű projektek, az 1315/2013/EU rendelet 8. cikkének (1) bekezdésében meghatározottak szerint;

- b) Az intelligens, interoperábilis, fenntartható, multimodális, inkluzív, hozzáférhető, biztonságos és zavartalan mobilitásra vonatkozó intézkedések:
- i. az 1315/2013/EU rendelet 21. cikkében meghatározott tengeri gyorsforgalmi utakat támogató intézkedések, hangsúlyt helyezve a rövid távú tengeri szállításra;
 - ii. telematikai alkalmazási rendszerekkel kapcsolatos intézkedések – az 1315/2013/EU rendelet 31. cikkének megfelelően – **az egyes közlekedési módok tekintetében, beleértve különösen a következőket:**
 - **vasút: ERTMS;**
 - **a belvízi utak vonatkozásában: folyami információs szolgáltatások (RIS),**
 - **közúti közlekedés: ITS;**
 - **tengeri közlekedés: VTMISS és elektronikus tengerhajózási szolgáltatások, ideértve az egyablakos ügyintézési rendszereket, például a tengeri közlekedési ágazatra vonatkozó egyablakos ügyintézés, a kikötők közötti információs rendszereket és a vonatkozó váminformációs rendszereket;**
 - **légi közlekedés: légiforgalmi szolgáltatási rendszerek, különösen a SESAR-rendszer rendszerből eredőek;**
 - iii. az 1315/2013/EU rendelet 32. cikkével összhangban a **fenntartható** áru fuvarozási szolgáltatásokat támogató **és vasúti szállítással járó zaj csökkentéséhez hozzájáruló** intézkedések;
 - iv. az 1315/2013/EU rendelet 33. cikkének megfelelően az új technológiákat és az innovációt (többek között az automatizálást, a fejlett közlekedési szolgáltatásokat, a modális integrációt és minden közlekedési mód alternatív tüzelőanyagának infrastruktúráját) támogató intézkedések;
 - v. interoperabilitási akadályokat elhárító intézkedések, különösen, ha ezek a folyosók/hálózatok működésére is kihatnak, **az 1315/2013/EU rendelet 3.**

cikkének o) pontjával összhangban, többek között a vasúti árufuvarozási forgalom növelése érdekében, ideértve az automatikus nyomtávváltó létesítményeket is;

- va. interoperabilitási akadályokat elhárító intézkedések, különösen az 1315/2013/EU rendelet 30. cikkében meghatározott városi csomópontokon;*
- vi. az 1315/2013/EU rendelet 34. cikkének megfelelően a biztonságos és zavartalan infrastruktúrát és mobilitást – többek között közútbiztonságot – eredményező intézkedések;*
- vii. a közlekedési infrastruktúrának különösen az éghajlatváltozással és természeti katasztrófákkal, valamint a kiberbiztonsági fenyegetésekkel szembeni rezilienciáját javító intézkedések;*
- viii. az 1315/2013/EU rendelet 37. cikkének megfelelően a közlekedési infrastruktúrához való hozzáférést minden közlekedési eszköz és minden felhasználó, különösen a csökkent mozgásképességű felhasználók tekintetében javító intézkedések;*
- ix. a közlekedési infrastruktúra hozzáférhetőségét, illetve biztonsági és polgári védelmi célokra való rendelkezésre állását javító intézkedések, valamint a közlekedési infrastruktúrát az Unió külső határainak ellenőrzése céljából kiigazító intézkedések a forgalom megkönnyítése érdekében.*

- c) a 3. cikk (2) bekezdése a) pontja ii. alpontjában említett egyedi célkitűzés értelmében és a 11a. cikkel összhangban a transzeurópai közlekedési hálózat katonai szállításra alkalmas új vagy meglévő részeit támogató fellépések vagy konkrét tevékenységek, annak érdekében, hogy azt hozzáigazítsák a kettős felhasználású infrastruktúra követelményeihez.*

(3) Az energiaágazatban *csak* a következő intézkedések jogosultak az e rendelet alapján nyújtott uniós pénzügyi támogatásra:

- a) a 347/2013/EU rendelet 14. cikkében meghatározott közös érdekű projektekhez kapcsolódó intézkedések;

- b) az e rendelet mellékletének IV. részében meghatározott, határon átnyúló megújulóenergia-projektek – **ideértve az innovatív megoldásokkal és az energiatárolással foglalkozó projekteket is** – támogató intézkedések a projektkezelési koncepciókkal együtt, feltéve, hogy teljesülnek az e rendelet 7. cikkében megállapított feltételek.
- (4) A digitális ágazatban **csak** a következő intézkedések jogosultak az e rendelet alapján nyújtott uniós pénzügyi támogatásra:
- a) **a nagyon nagy kapacitású hálózatok, köztük az 5G rendszerek kiépítését elősegítő intézkedések, amelyek képesek** gigabit alapú konnektivitást biztosítani **olyan területeken, ahol** társadalmi-gazdasági fókuszpontok **találhatók**;
- b) a helyi közösségek ingyenes és diszkriminatív feltételektől mentes, nagyon jó minőségű helyi vezeték nélküli konnektivitásának biztosítását támogató intézkedések;
- c) minden fő szárazföldi közlekedési útvonal – köztük a transzeurópai közlekedési hálózatok – 5G rendszerekkel történő hiánytalan lefedéséhez hozzájáruló intézkedések;
- d) a tagállamok közötti **és azokon belüli**, illetve az Unió és harmadik országok közötti **új vagy** meglévő gerinchálózat (köztük szigeti területek tenger alatti kábeleinek) kiépítését **vagy jelentős korszerűsítését** támogató intézkedések;
- f) határon átnyúló közlekedési és energetikai projektekhez kapcsolódó digitális konnektivitási infrastruktúra-követelményeket végrehajtó és/vagy a közlekedési és energetikai infrastruktúrákhoz közvetlenül kapcsolódó operatív digitális platformokat támogató intézkedések.

A melléklet V. része tartalmazza a digitális ágazat támogatásra jogosult projektjeinek indikatív listáját.

10. cikk

A közlekedési, az energia- és a digitális ágazat közötti szinergiák

- (1) Jogosultak az e rendelet szerinti uniós pénzügyi támogatásra **és a 14. cikknek megfelelően magasabb társfinanszírozási arányra** azon intézkedések, amelyek **egyidejűleg** legalább két ágazatban járulnak hozzá a 3. cikk (2) bekezdésének a), b) és c) pontjának megfelelő egy vagy több célkitűzés eléréséhez. Az ilyen intézkedéseket különleges odaítélési kritériumokat

tartalmazó, legalább két ágazatot érintő munkaprogram segítségével kell végrehajtani, és az érintett ágazatok költségvetési hozzájárulásaiból kell finanszírozni.

- (2) A közlekedési, az energia- vagy a digitális ágazatra vonatkozó, a 9. cikknek megfelelően támogatható intézkedések magukban foglalhatnak olyan **bármelyik másik ágazathoz kapcsolódó szinergikus** elemeket, amelyek nem **kapcsolódnak** a 9. cikk (2), (3) vagy (4) bekezdése szerint támogatható intézkedésekhez, feltéve, hogy ezek az elemek megfelelnek az alábbi követelmények mindegyikének:
- a) a **szinergikus** elemek költsége nem haladja meg az intézkedés teljes elszámolható költségének 20%-át; valamint
 - b) a **szinergikus** elemek a közlekedési, az energia- vagy a digitális ágazattal kapcsolatosak; valamint
 - c) a **szinergikus** elemek jelentősen fokozzák az intézkedés által biztosított társadalmi-gazdasági, éghajlat-politikai vagy környezeti előnyöket.

11. cikk

Részvételre jogosult jogalanyok

- (1) A költségvetési rendelet [197.] cikkében említett feltételeken túl az ebben a cikkben foglalt részvételi feltételek alkalmazandók.
- (2) Az alábbi jogalanyok jogosultak részvételre:
- a) a valamely tagállamban letelepedett jogalany, többek között **közös vállalkozások**;
 - b) a programhoz társult valamely harmadik országban **vagy tengerentúli országokban és területeken letelepedett jogalanyok**;
 - c) az uniós jog szerint létrejött jogalanyok és nemzetközi szervezetek, amennyiben a munkaprogramok rendelkeznek részvételükről.
- (3) Természetes személyek nem jogosultak részvételre.
- (4) A programhoz nem társult harmadik országban letelepedett jogalanyok kivételesen akkor jogosultak a program keretében történő támogatásra, amennyiben ez elengedhetetlen **a**

közlekedés, az energiaügy vagy a digitalizáció területén egy közös érdekű projekt vagy határon átnyúló megújulóenergia-projekt célkitűzéseinek eléréséhez.

- (5) **Kizárólag** olyan pályázatok támogathatók, amelyeket egy vagy több tagállam, vagy – az érintett tagállamok egyetértésével – nemzetközi szervezetek, közös vállalkozások, illetve köz- vagy magánvállalkozások vagy -szervek, **többek között regionális vagy helyi hatóságok** nyújtanak be. **Amennyiben egy tagállam nem ért egyet a beadványokkal, ezt jelzi.**

A tagállamok dönthetnek úgy, hogy valamely konkrét munkaprogramra vagy alkalmazások meghatározott kategóriáira az egyetértésük nélkül is nyújtható be pályázat. Ebben az esetben az érintett tagállam kérésére ezt jelezni kell az adott munkaprogramban vagy pályázati felhívásban.

11a. cikk

A transzeurópai közlekedési hálózatok (TEN-T) polgári védelmi kettős felhasználásra történő átalakításával kapcsolatos intézkedésekre vonatkozó különleges jogosultsági követelmények

- (1) *A TEN-T törzshálózat vagy az 1315/2013 rendeletben meghatározott átfogó hálózatok átalakításához hozzájáruló olyan intézkedéseknek, amelyek célja, hogy lehetővé tegyék az infrastruktúra kettős használatát, az alábbi további jogosultsági követelményeknek kell megfelelniük:*
- a) A pályázatokat egy vagy több tagállamnak, vagy az érintett tagállamok beleegyezésével a tagállamokban letelepedett jogalanyoknak kell benyújtaniuk;*
 - b) az intézkedések az Unión belüli és azon kívüli katonai mobilitásra vonatkozó katonai követelmények a Tanács által 2018. november 20-án elfogadott mellékleteiben¹ a tagállamok által meghatározott szakaszokra vagy csomópontokra, illetve az ezt követően elfogadott bármely későbbi listára, valamint a tagállamok által a katonai mobilitási cselekvési tervvel összhangban azonosítható jövőbeni projektek minden újabb indikatív listájára vonatkoznak;*
 - c) az intézkedések kapcsolódhatnak a meglévő infrastrukturális elemek korszerűsítéséhez vagy új infrastruktúra-elemek építéséhez, figyelembe véve a (2) bekezdésben említett infrastrukturális követelményeket;*

¹ ST 13674/18.

- d) a kettős felhasználási szintet meghaladó infrastrukturális követelményeket teljesítő intézkedések is támogatathatók, költségük azonban csak a kettős felhasználáshoz szükséges szintnek megfelelő költségszint erejéig támogatható. A kizárólag katonai célra használt infrastruktúrára vonatkozó intézkedések nem támogatathatók.*
- e) Az e cikk szerinti intézkedések kizárólag a 4. cikk (2) bekezdése a) pontjának iii. alpontjában meghatározott összegből támogatathatók.*
- (2) A Bizottság végrehajtási jogi aktust fogad el, amelyben szükség esetén meghatározza a kettős felhasználású infrastruktúrák bizonyos kategóriáira alkalmazandó infrastrukturális követelményeket, valamint a polgári-katonai kettős felhasználást célzó infrastrukturális intézkedésekre vonatkozó értékelési eljárást.*
- A program a 21. cikk (2) bekezdése szerinti időközi értékelését követően a Bizottság javasolhatja a költségvetési hatóságnak a 4. cikk (2) bekezdése a) pontjának iii. alpontjában meghatározott, fel nem használt pénzüsszeg átcsoportosítását a 4. cikk (2) bekezdésének a) pontjának i. alpontjába.*

III. FEJEZET

VISSZA NEM TÉRÍTENDŐ TÁMOGATÁSOK

12. cikk

Vissza nem térítendő támogatások

A program keretében nyújtott vissza nem térítendő támogatások odaítélésére és kezelésére a költségvetési rendelet [VIII.] címével összhangban kerül sor.

13. cikk

Odaítélési feltételek

- (1) **Átlátható** odaítélési feltételeket kell meghatározni a 19. cikkben említett munkaprogramokban és a pályázati felhívásokban a következő elemek értelemszerű figyelembevételével:
- a) gazdasági, társadalmi és környezeti hatások (költségek és hasznok), **ideértve a környezeti hatást (a projekt életciklusának költséghaszon elemzése), az elemzés megbízhatóságát, átfogó jellegét és átláthatóságát;**
 - b) innováció és digitalizáció, biztonság, interoperabilitás és hozzáférhetőség, **figyelemmel a csökkent mozgásképességű személyekre is;**
 - c) határokon átnyúló jelleg, **hálózati összeköttetés és területi megközelíthetőség, többek között a legkülső régiók és szigetek számára;**
 - ca) **európai hozzáadott érték;**
 - d) a közlekedési, az energia- és a digitális ágazat közötti szinergiák;
 - e) az intézkedés előrehaladottsági foka a projektfejlesztés tekintetében;
 - ea) **a befejezett projekt javasolt karbantartási stratégiájának megbízhatósága;**
 - f) a javasolt végrehajtási terv megalapozottsága;
 - g) az uniós pénzügyi támogatás katalizátorhatása a beruházásokra;
 - h) pénzügyi akadályok – például nem kielégítő gazdasági életképesség, magas kezdeti költségek, vagy a piaci források hiánya – leküzdésének szükségessége;

ha) a katonai mobilitással összefüggésben a kettős felhasználásban rejlő potenciál;

i. összhang az uniós és nemzeti energetikai és éghajlat-politikai tervekkel, **ideértve az energiahatékonyság elsődlegességének elvét;**

- (2) A pályázatok odaítélési kritériumok szerinti értékelésekor – adott esetben – az éghajlatváltozás kedvezőtlen hatásaival szembeni rezilienciát is figyelembe kell venni egy éghajlattal szembeni sebezhetőségre és éghajlati kockázatokra vonatkozó elemzés keretében, amely kitér a megfelelő alkalmazkodási intézkedésekre is.
- (3) A pályázatok odaítélési kritériumok szerinti értékelésének biztosítania kell, hogy amennyiben a munkaprogramokban szerepelnek a programból támogatandó helymeghatározási, navigációs és időmeghatározási (PNT) technológiát magukban foglaló intézkedések, akkor azoknak technikailag kompatibilisnek kell lenniük az EGNOS/Galileo és a Kopernikusz programmal.
- (4) A közlekedési ágazat esetében a pályázatok (1) bekezdésben említett odaítélési kritériumok szerinti értékelésének – adott esetben – biztosítania kell, hogy a javasolt intézkedések összhangban legyenek az 1315/2013/EU rendelet 47. cikke szerinti folyosókra vonatkozó munkatervekkel és végrehajtási jogi aktusokkal, továbbá az értékelésnek az említett rendelet 45. cikke (8) bekezdésének megfelelően figyelembe kell vennie a felelős európai koordinátor véleményét. **Az értékelésnek azt is fel kell mérnie, hogy a CEF által finanszírozott intézkedések végrehajtása zavarokat okozhat-e a teher- és személyszállításban a projekt által érintett szakaszon, és hogy ezeket a kockázatokat figyelembe vették-e.**
- (5) A határon átnyúló megújulóenergia-projektekkel kapcsolatos intézkedések esetében a munkaprogramokban meghatározott odaítélési kritériumoknak és a pályázati felhívásoknak figyelembe kell venniük a 7. cikk (4) bekezdésében meghatározott feltételeket.
- (6) A digitális konnektivitásra vonatkozó közös érdekű projektekkel kapcsolatos intézkedések esetében a munkaprogramokban meghatározott odaítélési kritériumoknak és a pályázati felhívásoknak figyelembe kell venniük a 8. cikk (3) bekezdésében meghatározott feltételeket.

14. cikk

Társfinanszírozási arányok

- (1) Tanulmányok esetében az uniós pénzügyi támogatás összege nem haladhatja meg az összes elszámolható költség 50%-át. A Kohéziós Alapból átcsoportosított összegből finanszírozott tanulmányok esetében a maximális társfinanszírozási arányoknak a (2) bekezdés b) pontjában meghatározottak szerint meg kell egyezniük a Kohéziós Alapra vonatkozó maximális társfinanszírozási arányokkal.
- (2) A közlekedési ágazatbeli kivitelezéseket illetően a következő maximális társfinanszírozási arányokat kell alkalmazni:
- a) a 3. cikk (2) bekezdésének a) pontjában említett egyedi célkitűzésekkel kapcsolatos kivitelezés esetében az uniós pénzügyi támogatás összege nem haladhatja meg az összes elszámolható költség 30%-át. Legfeljebb 50%-ra emelhető a társfinanszírozási arány a következő esetekben: határon átnyúló összeköttetésekkel kapcsolatos intézkedések az e bekezdés c) pontjában meghatározott feltételekkel; **a belvízi útvonalakat támogató intézkedések; vasúti interoperabilitás;** telematikai alkalmazási rendszerekkel kapcsolatos intézkedések; az új technológiákat és az innovációt támogató intézkedések; **a biztonsági** infrastruktúra biztonságának javítását célzó intézkedések; **a közlekedési infrastruktúrát az Unió külső határainak ellenőrzése céljából átalakító intézkedések,** a kapcsolódó uniós szabályozásnak megfelelően. A legkülső régiókban végzett projektek esetében **a társfinanszírozás arányát legfeljebb 70%-ban kell meghatározni;**
- aa) **a 3. cikk (2) bekezdése a) pontjának ii. alpontjában említett egyedi célkitűzésekkel kapcsolatos kivitelezés esetében az uniós pénzügyi támogatás összege nem haladhatja meg az összes elszámolható költség 50%-át. A társfinanszírozási arány legfeljebb 85%-ra emelhető, amennyiben a szükséges forrásokat a 4. cikk (9) bekezdésének megfelelően átcsoportosítják a programra;**
- b) a Kohéziós Alapból átcsoportosított összeget illetően a maximális társfinanszírozási arányoknak meg kell egyezniük a Kohéziós Alapra vonatkozóan az (EU) XXX rendeletben [CPR] említett maximális társfinanszírozási arányokkal. A társfinanszírozási arány legfeljebb 85%-ra emelhető a határon átnyúló összeköttetésekkel kapcsolatos intézkedések esetében, az e bekezdés c) pontjában meghatározott feltételekkel, **illetve a hiányzó összeköttetésekhez kapcsolatos intézkedések esetében;**

- c) a határon átnyúló összeköttetésekkel kapcsolatos intézkedések esetében az a) és a b) pont szerinti megnövelt maximális társfinanszírozási arány csak olyan intézkedésekre vonatkozik, amelyeknél a tervezés és a végrehajtás tekintetében nagy fokú az integráció a 13. cikk (1) bekezdésének c) pontjában említett odaítélési kritérium tekintetében, **például** ha az egyetlen projektvállalkozás, egy közös irányítási struktúra, egy bilaterális jogi keret, vagy a 1315/2013/EU rendelet 47. cikke szerinti egyik végrehajtási jogi aktus révén valósul meg. **ezen túlmenően a 11. cikk (2) bekezdése a) pontja szerinti integrált irányítási struktúrák, köztük közös vállalkozások által végrehajtott projektekre alkalmazandó társfinanszírozási arány 5%-kal megnövelhető;**
- (3) Az energiaágazatbeli kivitelezéseket illetően a következő maximális társfinanszírozási arányokat kell alkalmazni:
- a) a 3. cikk (2) bekezdésének b) pontjában említett egyedi célkitűzésekkel kapcsolatos kivitelezések esetében az uniós pénzügyi támogatás összege nem haladhatja meg az összes elszámolható költség 50%-át és **a legkülső régiókban végzett projektek esetében a társfinanszírozás arányát legfeljebb 70%-ban kell meghatározni;**
- b) a társfinanszírozási arány legfeljebb 75%-ra növelhető a közös érdekű projektek kidolgozásához hozzájáruló azon intézkedések esetében, amelyek a 347/2013/EU rendelet 14. cikkének (2) bekezdésében említett bizonyítékok alapján magas fokú ellátásbiztonságot eredményeznek regionális vagy uniós szinten, erősítik az uniós szolidaritást, vagy pedig rendkívül innovatív megoldásokat alkalmaznak.
- (4) A digitális ágazatbeli kivitelezéseket illetően a következő maximális társfinanszírozási arányokat kell alkalmazni: a 3. cikk (2) bekezdésének c) pontjában említett egyedi célkitűzésekkel kapcsolatos kivitelezések esetében az uniós pénzügyi támogatás összege nem haladhatja meg az összes elszámolható költség 30%-át. **A legkülső régiókban végzett projektek esetében a társfinanszírozás aránya legfeljebb 70%.** Legfeljebb 50%-ra emelhető a társfinanszírozási arány az erős határon átnyúló dimenzióval rendelkező intézkedések esetében, amilyen a fő szárazföldi közlekedési útvonalak 5G rendszerekkel történő hiánytalan lefedése vagy a gerinchálózatok tagállamok közötti, illetve az Unió és harmadik országok közötti kiépítése; továbbá a társadalmi-gazdasági fókuszpontok gigabitalapú konnektivitását végrehajtó intézkedések esetében a társfinanszírozási arány legfeljebb 75% lehet. A helyi közösségek helyi konnektivitásának biztosításával kapcsolatos intézkedések, **amennyiben**

azokat kis értékű vissza nem térítendő támogatások útján hajtják végre, az elszámolható költségek legfeljebb 100%-áig **finanszírozhatók** uniós pénzügyi támogatásból, a társfinanszírozás elvének sérelme nélkül.

- (5) A 10. cikkben említett intézkedésekre alkalmazandó maximális társfinanszírozási arány a legmagasabb társfinanszírozási arány, amely az érintett ágazatokban alkalmazandó. **Ezen túlmenően az ezen intézkedésekre alkalmazandó társfinanszírozási arány 10%-kal megnövelhető;**

15. cikk

Elszámolható költségek

A költségvetési rendelet [186.] cikkében meghatározott feltételeken túl az alábbi költségelszámolási feltételek alkalmazandók:

- a) kizárólag a tagállamokban felmerült kiadások számolhatók el, kivéve, ha egy közös érdekű projekt vagy egy határon átnyúló megújulóenergia-projekt e rendelet 5 cikkének vagy 11. cikke (4) bekezdésének megfelelően egy vagy több harmadik ország területét vagy a nemzetközi vizeket is érinti, és ha az intézkedés nélkülözhetetlen az adott projekt célkitűzéseinek megvalósításához;
- b) a kedvezményezett által tőkekiadásként kezelt eszköz-, létesítmény- és infrastrukturális költség teljes egészében elszámolható;
- c) a földvásárlással kapcsolatos kiadások nem számolhatók el, kivéve az Európai Regionális Fejlesztési Alapra, az Európai Szociális Alap Pluszra, a Kohéziós Alapra és az Európai Tengerügyi és Halászati Alapra vonatkozó közös rendelkezések, valamint az előbbiekre és a Menekültügyi és Migrációs Alapra, a Belső Biztonsági Alapra és a Határigazgatási és Vízügyeszközre vonatkozó pénzügyi szabályok megállapításáról szóló (EU) XXX rendelet 58. cikkével összhangban a közlekedési ágazatban a Kohéziós Alapból átcsoportosított összegeket;
- d) az elszámolható költségek nem foglalhatják magukban a hozzáadottérték-adót (héta).

16. cikk

A vissza nem térítendő támogatások más finanszírozási forrásokkal való kombinálása

- (1) A vissza nem térítendő támogatások kombinálhatók olyan finanszírozásokkal, amelyek az Európai Beruházási Banktól vagy a nemzeti fejlesztési bankoktól, illetve egyéb fejlesztési és állami pénzügyi intézményektől, valamint magán pénzügyi intézményektől és magánszektorbeli beruházóktól, köztük köz- és magánszféra partnerségektől származnak.
- (2) Az (1) bekezdésben említett támogatások célzott pályázati felhívások keretében is végrehajthatók.

17. cikk

A vissza nem térítendő támogatások csökkentése vagy megszüntetése

- (1) A költségvetési rendelet [4. cikkének (131) bekezdésében] meghatározott indokokon túl a vissza nem térítendő támogatás összege – **kellően indokolt kivételektől eltekintve** – az alábbi indokok alapján csökkenthető:
 - a) az intézkedés a vissza nem térítendő támogatásra vonatkozó megállapodásban megjelölt kezdő időponttól számított egy éven belül nem kezdődött meg a **tanulmányok, és két éven belül a kivitelezés** esetében;
 - b) az intézkedés előrehaladásának vizsgálatát követően megállapítható, hogy az intézkedés végrehajtása olyan jelentős késedelmet szenvedett, hogy célkitűzései valószínűleg nem valósulnak meg.
- (2) A vissza nem térítendő támogatásra vonatkozó megállapodás az (1) bekezdésben meghatározott indokok alapján **módosítható vagy** felmondható.
- (3) **Mielőtt bármilyen döntés születne a vissza nem térítendő támogatások csökkentéséről vagy megszüntetéséről, az esetet átfogóan meg kell vizsgálni, és a kedvezményezetteknek lehetővé kell tenni, hogy észszerű határidőn belül előterjesszék észrevételeiket.**
- (3a) **Az (1) vagy a (2) bekezdés alkalmazásából származó kötelezettségvállalási előirányzatokat a 4. cikk (2) bekezdésében megállapított megfelelő pénzügyi keretösszeg alapján javasolt egyéb munkaprogramokhoz kell allokálni.**

18. cikk

Kumulatív, kiegészítő és kombinált finanszírozás

- (1) A program keretében hozzájárulásban részesült intézkedés kaphat hozzájárulást bármely más uniós programból is, többek között a megosztott irányítás alá tartozó alapokból, amennyiben a hozzájárulások nem ugyanazokat a költségeket fedezik. ***A végrehajtás során tiszteletben kell tartani a költségvetési rendelet 62. cikkében előírt szabályokat.*** A kumulatív finanszírozás nem haladhatja meg az intézkedés teljes elszámolható költségét, és a különböző uniós programokból származó támogatás arányosan, a támogatás feltételeit meghatározó dokumentumokkal összhangban számítható ki.
- (2) Azon intézkedések, amelyek megfelelnek a következő kumulatív feltételeknek:
- a) a program szerinti pályázati kiírás keretében kerültek értékelésre;
 - b) megfelelnek a szóban forgó pályázati kiírás minimális minőségi elvárásainak;
 - c) a szóban forgó pályázati kiírás alapján forráshiány miatt nem támogathatók,

további értékelés nélkül támogatást kaphatnak az Európai Regionális Fejlesztési Alapból vagy a Kohéziós Alapból az (EU) XXX rendelet [CPR] [67. cikkének (5) bekezdésével összhangban], feltéve, hogy megfelelnek az érintett program célkitűzéseinek. Ilyenkor a támogatást nyújtó alap szabályai alkalmazandók.

IV. FEJEZET

PROGRAMOZÁS, NYOMON KÖVETÉS, ÉRTÉKELÉS ÉS ELLENŐRZÉS

19. cikk

Munkaprogramok

- (1) A programot a költségvetési rendelet 110. cikkében említett munkaprogramok segítségével kell végrehajtani. ■
- (1a) Az átláthatóság és a kiszámíthatóság, valamint a projektek minőségének javítása érdekében a Bizottságnak 2020. december 31-ig el kell fogadnia az első többéves munkaprogramokat, amelyek magukban foglalják a program első három évére vonatkozó pályázati felhívások ütemtervét, témáit és indikatív költségvetését, valamint a teljes programozási időszakra vonatkozó keretet.***

- (2) A munkaprogramokat a Bizottság fogadja el végrehajtási jogi aktussal. E végrehajtási jogi aktusokat az e rendelet 22. cikkében említett vizsgálóbizottsági eljárásnak megfelelően kell elfogadni.
- (3) *Az energiaágazatban külön figyelmet kell fordítani a z olyan közös érdekű projektekre és kapcsolódó tevékenységekre, amelyek célja a belső energiapiac további integrációja, az energetikai elszigeteltség megszüntetése, a villamosenergia-hálózatok összekapcsolását illetően fennálló szűk keresztmetszetek felszámolása, hangsúlyt fektetve azokra a projektekre, amelyek hozzájárulnak a 2020-ig legalább 10%-os, és 2030-ig legalább 15%-os összekapcsoltság céljának megvalósításához, és a villamosenergia-rendszereknek az uniós hálózatokkal való szinkronizációjához.*
- (3a) *A 2018/1046/EU, Euratom rendelet 200. cikkének (2) bekezdésével összhangban az illetékes engedélyezésre jogosult tisztviselő adott esetben két szakaszban szervezhet kiválasztási eljárást, az alábbiak szerint:*
- a) *A kérelmezők egy egyszerűsített, viszonylag rövid tájékoztatót tartalmazó dokumentációt nyújtanak be a projektek korlátozott számú kritériumon alapuló előzetes kiválasztása céljából.*
- b) *Az első szakaszban kiválasztott kérelmezők az első szakasz lezárását követően nyújtják be a teljes dokumentációt.*

19a. cikk

Unió pénzügyi támogatás nyújtása

- (1) *A 19. cikkben említett munkaprogramokon alapuló valamennyi ajánlattételi felhívást követően a Bizottság a 22. cikkben említett vizsgálati eljárásnak megfelelően végrehajtási jogi aktussal határoz a kiválasztott projekteknek vagy részprojekteknek nyújtandó pénzügyi támogatás összegéről. A Bizottság megállapítja a projektek végrehajtására irányadó feltételeket és módszereket.*
- (2) *A támogatási megállapodások végrehajtása során a Bizottság tájékoztatja a kedvezményezetteket és az érintett tagállamokat a támogatási összegek és a kifizetett végső összegek változásairól.*

- (3) *A kedvezményezettek a támogatási megállapodásokban meghatározott módon a tagállamok előzetes jóváhagyása nélkül jelentést nyújtanak be. A Bizottság hozzáférést biztosít a tagállamok számára a területükön folyó intézkedésekre vonatkozó jelentésekhez.*

20. cikk

Nyomon követés és jelentéstétel

- (1) A programnak a 3. cikkben meghatározott általános és egyedi célkitűzései terén elért előrelépésekről történő jelentéstételhez használandó mutatókat a melléklet I. része tartalmazza.
- (2) Annak érdekében, hogy hatékonyan lehessen értékelni a programcélok terén elért előrelépéseket, a Bizottság felhatalmazást kap arra, hogy a 24. cikknek megfelelően felhatalmazáson alapuló jogi aktusokat fogadjon el a melléklet I. részének a mutatók felülvizsgálata vagy kiegészítése céljából történő módosítására, amennyiben szükséges, valamint e rendeletnek a nyomonkövetési és értékelési keretre vonatkozó rendelkezésekkel való kiegészítésére.
- (3) A teljesítményjelentési rendszer biztosítja, hogy a program végrehajtásának nyomon követésére vonatkozó adatok és az eredmények ***megfelelőek legyenek az – egyebek mellett az éghajlatváltozás nyomon követése terén – elért előrehaladás alapos elemzéséhez***, valamint hogy az adatokat és eredményeket hatékonyan, eredményesen és időben összegyűjtsék. Ennek érdekében az uniós pénzeszközök címzettjei és – adott esetben – a tagállamok számára arányos jelentéstételi követelményeket kell megállapítani.
- (3a) *A Bizottság a külön ezt a célt szolgáló internetes oldalt úgy alakítja ki, hogy valós időben közlétegye a végrehajtás alatt álló projektek térképét és a releváns adatokat (hatásvizsgálatok, érték, kedvezményezett, végrehajtó szerv, a helyzet állása), és hogy kétfévente előrehaladási jelentést tegyen közzé. Az előrehaladási jelentéseknek a 3. cikkben foglaltaknak megfelelően az általános és ágazati célkitűzések szerint értékelniük kell a program végrehajtását, tisztázva, hogy a különböző ágazatok jó pályán haladnak-e, hogy a teljes költségvetési kötelezettségvállalás összhangban van-e a kiutalt teljes összeggel, hogy a folyamatban lévő projektek megfelelő fokú teljességet értek-e el, valamint hogy a projektek még mindig megvalósíthatók és megfelelően teljesíthetők-e.*

21. cikk

Értékelés

- (1) Az értékeléseket időben kell elvégezni ahhoz, hogy a döntéshozatali folyamatban felhasználhatók legyenek.
- (2) A program időközi értékelését a program végrehajtásáról rendelkezésre álló elegendő információ birtokában, de legkésőbb négy évvel a program végrehajtásának kezdetét követően kell elvégezni.
- (3) A program végrehajtásának végén, de legkésőbb négy évvel a(z) 1. cikkben meghatározott időszak végét követően a Bizottság elvégzi a program végső értékelését.
- (4) A Bizottság az értékelések megállapításait saját észrevételei kíséretében közli az Európai Parlamenttel, a Tanáccsal, az Európai Gazdasági és Szociális Bizottsággal és a Régiók Bizottságával.

22. cikk

Bizottsági eljárás

- (1) A Bizottságot a CEF koordinációs bizottsága segíti, amely az adott témától függően különféle összetételekben ülésezhet. Ez a bizottság a 182/2011/EU rendelet szerinti bizottságnak minősül.
- (2) Az e bekezdésre történő hivatkozáskor a 182/2011/EU rendelet 5. cikkét kell alkalmazni.

23. cikk

Felhatalmazáson alapuló jogi aktusok

- (1) A Bizottság jogosult arra, hogy e rendelet 24. cikkének megfelelően felhatalmazáson alapuló jogi aktusokat fogadjon el a következők érdekében:

- a) egy nyomonkövetési és értékelési keret létrehozása *a melléklet I. részében*
 megállapított mutatók alapján;

- d) a melléklet IV. részének a határon átnyúló megújulóenergia-projektek azonosítása tekintetében történő **kiegészítése; a határon átnyúló megújulóenergia-projektként kiválasztott projektek listájának összeállítása és aktualizálása.**

(2) Az EUMSZ 172. cikkének második bekezdésére figyelemmel a Bizottság jogosult arra, hogy e rendelet 24. cikkének megfelelően felhatalmazáson alapuló jogi aktusokat fogadjon el a következők érdekében:

- a) **a melléklet III. részének a törzshálózati folyosók, illetve az átfogó hálózaton található előre meghatározott szakaszok meghatározása tekintetében történő módosítása;**
- b) **a melléklet V. részének a közös érdekű digitális konnektivitási projektek azonosítása tekintetében történő módosítása.**

24. cikk

A felhatalmazás gyakorlása

- (1) A felhatalmazáson alapuló jogi aktusok elfogadására vonatkozóan a Bizottság részére adott felhatalmazás feltételeit ez a cikk határozza meg.
- (2) A Bizottságnak a 23. cikkben említett, felhatalmazáson alapuló jogi aktus elfogadására vonatkozó felhatalmazása a 2028. december 31-ig terjedő időszakra szól.
- (3) Az Európai Parlament vagy a Tanács bármikor visszavonhatja a 23. cikkben említett felhatalmazást. A visszavonásról szóló határozat megszünteti az abban meghatározott felhatalmazást. A határozat az *Európai Unió Hivatalos Lapjában* való kihirdetését követő napon, vagy a benne megjelölt későbbi időpontban lép hatályba. A határozat nem érinti a már hatályban lévő, felhatalmazáson alapuló jogi aktusok érvényességét.
- (4) A felhatalmazáson alapuló jogi aktus elfogadása előtt a Bizottság a jogalkotás minőségének javításáról szóló, 2016. április 13-i intézményközi megállapodásban foglalt elveknek megfelelően konzultál az egyes tagállamok által kijelölt szakértőkkel.
- (5) A Bizottság a felhatalmazáson alapuló jogi aktus elfogadását követően haladéktalanul és egyidejűleg értesíti arról az Európai Parlamentet és a Tanácsot.
- (6) A 23. cikk értelmében elfogadott, felhatalmazáson alapuló jogi aktus csak akkor lép hatályba, ha az Európai Parlamentnek és a Tanácsnak a jogi aktusról való értesítését követő két

hónapon belül sem az Európai Parlament, sem a Tanács nem emelt ellene kifogást, illetve ha az említett időtartam lejártát megelőzően mind az Európai Parlament, mind a Tanács arról tájékoztatta a Bizottságot, hogy nem fog kifogást emelni. Az Európai Parlament vagy a Tanács kezdeményezésére ez az időtartam két hónappal meghosszabbodik.

25. cikk

Tájékoztatás, kommunikáció és közzététel

- (1) Az uniós finanszírozás címzettjei elismerik az uniós finanszírozás eredetét, és (különösen az intézkedések és azok eredményeinek népszerűsítésekor) gondoskodnak annak láthatóságáról azáltal, hogy következetes, hatékony és arányos módon célzott információkat juttatnak el többféle közönségnek, köztük a médiának és a nyilvánosságnak.
- (2) A Bizottság tájékoztatási és kommunikációs tevékenységeket végez a programhoz, valamint annak intézkedéseivel és eredményeivel kapcsolódóan. A programhoz allokkált pénzügyi forrásokat ezenfelül az Unió azon politikai prioritásaira vonatkozó intézményi kommunikáció költségeinek fedezésére is kell fordítani, amelyek kapcsolódnak a 3. cikkben említett célkitűzésekhez.

(2a) Az átláthatóságot és a nyilvános konzultációt az alkalmazandó uniós és nemzeti jogszabályokkal összhangban kell biztosítani.

26. cikk

Az Unió pénzügyi érdekeinek védelme

Amennyiben egy harmadik ország nemzetközi megállapodás vagy bármely más jogi eszköz alapján részt vesz a programban, az érintett harmadik országnak biztosítani kell az engedélyezésre jogosult tisztviselő, az Európai Csalás Elleni Hivatal (OLAF) és az Európai Számvevőszék számára a hatáskörük hiánytalan gyakorlásához szükséges jogokat és hozzáférést. Az OLAF esetében e jogok közé tartozik az Európai Csalás Elleni Hivatal (OLAF) által lefolytatott vizsgálatokról szóló 883/2013/EU, Euratom európai parlamenti és tanácsi rendeletben előírt vizsgálatok – köztük például helyszíni ellenőrzések és szemlék – lefolytatásához való jog is.

VI. FEJEZET
ÁTMENETI ÉS ZÁRÓ RENDELKEZÉSEK

27. cikk

Hatályon kívül helyezés és átmeneti rendelkezések

- (1) Az 1316/2013/EU rendeletet és a 283/2014/EU rendeletet hatályon kívül kell helyezni.
- (2) Az (1) bekezdés sérelme nélkül ez a rendelet nem érinti az 1316/2013/EU rendelet szerinti intézkedések lezárásig történő folytatását vagy módosítását, és az továbbra is alkalmazandó az érintett intézkedésekre azok lezárásáig.

A Bizottság értékeli a 347/2013/EU rendelet eredményességét és szakpolitikai koherenciáját, és e felülvizsgálat eredményéről 2020. december 31-ig értékelést nyújt be az Európai Parlamentnek és a Tanácsnak. Ebben az értékelésben a Bizottság megvizsgálja többek között a 2030-ra vonatkozó uniós energia- és éghajlat-politikai célokat, az EU hosszú távú szén-dioxid-mentesítési kötelezettségvállalását és az energiahatékonyság elsődlegességének elvét. Az értékeléshez adott esetben az e rendelet módosítására irányuló jogalkotási javaslatot csatolnak.

- (3) A program pénzügyi keretösszegéből a program és annak elődje, az 1316/2013/EU rendelet szerinti Európai Hálózatfinanszírozási Eszköz alapján elfogadott intézkedések közötti átmenet biztosításához szükséges technikai és igazgatási segítségnyújtási kiadások is fedezhetők.
- (4) A 2027. december 31-ig be nem fejezett intézkedésekkel kapcsolatos igazgatási feladatok ellátása céljából szükség esetén előirányzatok állíthatók be a 2027 utáni költségvetésbe az e rendelet 4. cikkének (5) bekezdésében meghatározott kiadások fedezésére.

28. cikk
Hatálybalépés

Ez a rendelet az *Európai Unió Hivatalos Lapjában* való kihirdetését követő napon lép hatályba.

Ezt a rendeletet 2021. január 1-jétől kell alkalmazni.

Ez a rendelet teljes egészében kötelező és közvetlenül alkalmazandó valamennyi tagállamban.

Kelt ...,

az Európai Parlament részéről

a Tanács részéről

az elnök

az elnök

MELLÉKLET

I. RÉSZ: MUTATÓK

Az igazgatási terhek és költségek csökkentése céljából a program szoros nyomon követésére a program általános és egyedi célkitűzései megvalósítási szintjének mérésére irányuló mutatók alapján kerül sor. E célból az alábbi fő mutatók tekintetében kell adatokat gyűjteni:

Ágazatok	Egyedi célkitűzések	Mutatók
Közlekedés	Hatékony, összekapcsolt és multimodális hálózatok, valamint az intelligens, interoperábilis , fenntartható, inkluzív, hozzáférhető , biztonságos és zavartalan mobilitás infrastruktúrái	A CEF keretében támogatott határon átnyúló és hiányzó összeköttetések száma (beleértve a TEN-T törzshálózat és átfogó hálózat városi csomópontjaival, határokon átnyúló regionális vasúti összeköttetéseivel, multimodális platformjaival , tengeri kikötőivel, belvízi kikötőivel, repülőtéri bekötéseivel és vasúti-közúti termináljaival és átfogó hálózatával kapcsolatos intézkedéseket)
		A CEF keretében támogatott, a közlekedés digitalizálásához különösen az ERTMS, RIS, ITS, VTMS/elektronikus tengerhajózási szolgáltatások és SESAR bevezetésével hozzájáruló intézkedések száma
		A CEF támogatásával épített vagy korszerűsített alternatív tüzelőanyag-töltőállomások száma
		A CEF keretében támogatott, a közlekedés biztonságához hozzájáruló intézkedések

		száma
		<i>A csökkent mozgásképességű személyek közlekedéshez való hozzáférését előmozdító CEF-intézkedések száma</i>
		<i>A CEF keretében támogatott, a vasúti szállítással járó zaj csökkentéséhez hozzájáruló intézkedések száma</i>
	<i>Polgári-katonai kettős felhasználású közlekedési infrastruktúra kialakítása</i>	A polgári-katonai kettős felhasználásra vonatkozó követelményekhez hozzáigazított közlekedési infrastruktúra-elemek száma

Energiaügy	Hozzájárulás a piacok összekapcsolásához és integrációjához	A tagállami hálózatok összekapcsolására és a belső korlátok megszüntetésére irányuló projektekhez hozzájáruló CEF-intézkedések száma
	Az energiaellátás biztonsága	A rugalmasabb gázhálózatot biztosító projektekhez hozzájáruló CEF-intézkedések száma
		A hálózatok intelligensebbé tételéhez és digitalizálásához, valamint az energiatárolási kapacitás növeléséhez hozzájáruló CEF-intézkedések száma
	Fenntartható fejlődés a dekarbonizáció lehetővé tétele révén	A megújuló energiaforrásokból előállított energiának az energiarendszerekben való terjedését lehetővé tevő projektekhez hozzájáruló CEF-intézkedések száma
		A megújuló energiaforrások területén folytatott, határon átnyúló együttműködéshez hozzájáruló CEF-intézkedések száma
Digitális gazdaság	hozzájárulás a digitális konnektivitási infrastruktúra kiépítéséhez szerte az Európai Unióban.	A társadalmi-gazdasági fókuszpontok új összeköttetései nagyon nagy kapacitású hálózatokkal és a helyi közösségek nagyon jó minőségű összeköttetései
		Az 5G konnektivitást a közlekedési útvonalak mentén lehetővé tevő CEF-intézkedések száma
		A nagyon nagy kapacitású hálózatokkal való új összeköttetést lehetővé tevő CEF-intézkedések száma

		Az energia- és a közlekedési ágazat digitalizálásához hozzájáruló CEF-intézkedések száma
--	--	--

II. RÉSZ: INDIKATÍV SZÁZALÉKOS RÉSZARÁNYOK A KÖZLEKEDÉSI ÁGAZATBAN

A 4. cikk (2) bekezdése a) pontjának i. alpontjában említett költségvetési forrásokat a következőképpen kell allokálni:

- 60% a 9. cikk (2) bekezdésének a) pontjában felsorolt intézkedésekre: „A hatékony, összekapcsolt és multimodális hálózatokra vonatkozó intézkedések”;
- 40% a 9. cikk (2) bekezdésének b) pontjában felsorolt intézkedésekre: „Az intelligens, fenntartható, inkluzív, biztonságos és zavartalan mobilitásra vonatkozó intézkedések”.

A 4. cikk (2) bekezdése a) pontjának ii. alpontjában említett költségvetési forrásokat a következőképpen kell allokálni:

- *85% a 9. cikk (2) bekezdésének a) pontjában felsorolt intézkedésekre: „A hatékony, összekapcsolt és multimodális hálózatokra vonatkozó intézkedések”;*
- *15% a 9. cikk (2) bekezdésének b) pontjában felsorolt intézkedésekre: „Az intelligens, fenntartható, inkluzív, biztonságos és zavartalan mobilitásra vonatkozó intézkedések”.*

A 9. cikk (2) bekezdésének a) pontjában felsorolt intézkedések esetében a költségvetési források **85%-át** a törzshálózati folyosókkal kapcsolatos, ■ 15%-át pedig az átfogó hálózattal kapcsolatos intézkedésekre kell fordítani.

III. RÉSZ: TÖRZSHÁLÓZATI FOLYOSÓK ÉS HATÁRON ÁTNYÚLÓ ÖSSZEKÖTTETÉSEK AZ ÁTFOGÓ HÁLÓZATON

1. Törzshálózati folyosók és az előre meghatározott, határokon átnyúló összeköttetések
tájékoztató jellegű listája és a hiányzó összeköttetések

„Atlanti” törzshálózati folyosó		
Nyomvonal	Gijón – León – Valladolid A Coruña – Vigo – Orense – León Zaragoza – Pamplona/Logroño – Bilbao Tenerife/Gran Canaria – Huelva/Sanlúcar de Barrameda – Sevilla – Córdoba Algeciras – Bobadilla – Madrid Sines/Lisszabon – Madrid – Valladolid Lisszabon – Aveiro – Leixões/Porto – Douro folyó Shannon Foynes/Dublin/Cork – Le Havre – Rouen – Párizs Aveiro – Valladolid – Vitoria-Gasteiz – Bergara – Bilbao/Bordeaux – Toulouse/Tours – Párizs – Metz – Mannheim/Strasbourg Shannon Foynes/Dublin/Cork – Saint Nazaire – Nantes – Tours – Dijon	
Határon átnyúló összeköttetések	Evora – Merida	Vasút
	Vitoria-Gasteiz – San Sebastián – Bayonne – Bordeaux	
	Aveiro – Salamanca	
	Duero (Douro) folyó (Via	Belvízi út

	Navegável do Douro)	
<i>Hiányzó összeköttetés</i>	<i>Nem UIC-nyomtávú interoperábilis vonal az Ibériai-félszigeten</i>	<i>Vasút</i>

„Baltikum–Adria” törzshálózati folyosó		
Nyomvonal	Gdynia – Gdańsk – Katowice/Sławków Gdańsk – Varsó – Katowice/Krakkó Katowice – Ostrava – Brno – Bécs Szczecin/Świnoujście - Poznań/Zielona Góra - Wrocław - Osztrava Katowice – Bielsko-Biala – Zsolna (Žilina) – Pozsony – Bécs Bécs – Graz – Villach – Udine – Trieszt Udine – Velence – Padova – Bologna – Ravenna – Ancona Graz – Maribor – Ljubljana –Koper/Trieszt	
Határon átnyúló szakasz összeköttetések	Katowice/Opole – Ostrava – Brno Katowice – Zsolna (Žilina) Pozsony – Bécs Graz – Maribor Velence – Trieszt – Divača – Ljubljana	Vasút
	Katowice – Zsolna (Žilina) Brno – Bécs	Közút
Hiányzó összeköttetések	Gloggnitz – Mürzzuschlag: Semmering-bázisalakút Graz – Klagenfurt: Koralm- vasútvonal és -alakút Koper – Divača	Vasút

„Mediterrán” törzshálózati folyosó		
Nyomvonal	Algeciras – Bobadilla – Madrid – Zaragoza – Tarragona Madrid – Valencia – Sagunto – Teruel – Zaragoza Sevilla – Bobadilla – Murcia Cartagena – Murcia – Valencia – Tarragona/Palma de Mallorca – Barcelona Tarragona – Barcelona – Perpignan – Narbonne – Toulouse/Marseille – Genova/Lyon – La Spezia/Torino – Novara – Milano – Bologna/Verona – Padova – Velence – Ravenna/Trieszt/Koper – Ljubljana – Budapest Ljubljana/Rijeka – Zágráb – Budapest – ukrán határ	
Határon átnyúló összeköttetések	Barcelona – Perpignan	Vasút
	Lyon – Torino: bázislagút és elérési útvonalai	
	Nizza – Ventimiglia	
	Velence – Trieszt – Divača – Ljubljana	
	Ljubljana – Zágráb	
	Zágráb – Budapest	
	Budapest – Miskolc – ukrán határ	
	Lendva – Letenye	Közút
	Vásárosnamény – ukrán határ	
Hiányzó összeköttetések	Almería – Murcia	Vasút

	<i>Nem UIC-nyomtávú interoperábilis vonal az Ibériai-félszigeten</i>	
	Perpignan – Montpellier	
	Koper – Divača	
	Rijeka – Zágráb	
	Milánó – Cremona – Mantova – Porto Levante/Velence – Ravenna/Trieszt	Belvízi út

„Északi-tengeri–balti” törzshálózati folyosó		
Nyomvonal	Luleå – Helsinki – Tallinn – Riga Ventspils – Riga Riga – Kaunas Klaipėda – Kaunas – Vilnius Kaunas – Varsó Fehérorosz határ – Varsó – Łódź/Poznań – Frankfurt/Oder – Berlin – Hamburg – Kiel Łódź – Katowice/Wrocław <i>Ukrán határ – Rzeszów</i> – Katowice – Wrocław – Falkenberg – Magdeburg Szczecin/Świnoujście – Berlin – Magdeburg – Braunschweig – Hannover Hannover – Bréma – Bremerhaven/Wilhelmshaven Hannover – Osnabrück – Hengelo – Almelo – Deventer – Utrecht Utrecht – Amszterdam Utrecht – Rotterdam – Antwerpen Hannover/<i>Osnabrück</i> – Köln – Antwerpen	
Határon átnyúló <i>összeköttetések</i>	Tallinn – Rīga – Kaunas – Varsó: új, teljes mértékben átjárható, UIC-nyomtávú Rail Baltica-vonal	Vasút
	Świnoujście/Szczecin – Berlin	Vasút/Belvízi út
	Via Baltica folyosó (Észtország–	Közút

	Lettország–Litvánia–Lengyelország)	
Hiányzó összeköttetések	Kaunas – Vilnius: <i>új, teljes mértékben átjárható, UIC-nyomtávú Rail Baltica-vonal</i>	Vasút
	Warszawa/Idzikowice – Poznań/Wrocław, a tervezett központi közlekedési csomóponttal való összeköttetésekkel együtt	
	Kieli csatorna	Belvízi út
	Berlin – Magdeburg – Hannover; Mittellandkanal; Nyugat-németországi csatornák	
	Rajna folyó, Waal folyó	
	Noordzeekanaal, IJssel, Twentekanaal	
„Északi-tengeri–mediterrán” törzshálózati folyosó		
Nyomvonal	<i>Az Egyesült Királyság határa</i> – Dublin – Shannon Foynes/Cork <i>Shannon Foynes/Dublin/Cork – Le Havre/Calais/</i> <i>Dunkerque/Zeebrugge/Terneuzen/Gent/</i> <i>Antwerpen/Rotterdam/Amsterdam</i> ■ ■ <i>Egyesült Királyság határa</i> – Lille – Brüsszel Amszterdam – Rotterdam – Antwerpen – Brüsszel – Luxemburg	

	Luxembourg – Metz – Dijon – Macon – Lyon – Marseille Luxembourg – Metz – Strasbourg – Bázél Antwerpen/Zeebrugge – Gent – <i>Calais</i> /Dunkerque/Lille – Párizs– <i>Rouen– Le Havre</i>	
Határon átnyúló <i>összeköttetések</i>	Brüsszel – Luxembourg – Strasbourg	Vasút
	Terneuzen – Gent	Belvízi út
	Szajna–Escaut hálózat, valamint a Szajna, Escaut és Meuse folyók kapcsolódó vízgyűjtő területei	
	Rajna–Schelde folyosó	
Hiányzó összeköttetések	Albertkanaal/Canal Albert és Bocholt–Herentals-csatorna I	Belvízi út

„Keleti/Kelet–Mediterrán” törzshálózati folyosó		
Nyomvonal	Hamburg – Berlin Rostock – Berlin – Drezda Bremerhaven/Wilhelmshaven – Magdeburg – Drezda Drezda – Ústí nad Labem – Mělník/Praha – Lysá nad Labem/Poříčany – Kolín Kolín – Pardubice – Brno – Bécs/Pozsony – Budapest – Arad – Temesvár – Craiova – Calafat – Vidin – Szófia Szófia – orosz határ/Észak-Macedónia határ Szófia – Plovdiv – Burgasz/török határ ■ Török határ – Alexandrúpoli – Kavala – Thessaloníki – Joánina – Kakavia/Igumenítsza Észak-Macedónia határ — Thessaloníki Szófia – Thessaloníki – Athén – Pireász/Ikonio – Iráklío – Lemeszosz (Vaszilikósz) – Lefkoszía/Larnaka Athén – Pátra/Igumenítsza	
Határon átnyúló összeköttetések	Drezda – Prága/ Kolín	Vasút
	Bécs/Bratislava – Budapest	
	Békéscsaba – Arad – Temesvár	
	Craiova – Calafat – Vidin – Szófia – Thessaloníki	
	Szófia – orosz határ/Észak-Macedónia határ	
	Török határ – Alexandrúpoli	

	<i>Észak-Macedónia</i> határ — Thessaloniki	
	Ioánnina – Kakaviá (albán határ)	Közút
	<i>Drobeta Turnu Severin /Craiova – Vidin – Montana</i>	
	<i>Szófia – orosz határ</i>	
	Hamburg – Drezda – Prága – Pardubice	Belvízi út
I	I	

„Rajna-alpesi” törzshálózati folyosó		
Nyomvonal	Genova – Milánó – Lugano – Bázél Genova – Novara – Brig – Bern – Bázél – Karlsruhe – Mannheim – Mainz – Koblenz – Köln Köln – Düsseldorf – Duisburg – Nijmegen/Arnhem – Utrecht – Amszterdam Nijmegen — Rotterdam – Vlissingen Köln – Liège – Brüsszel – Gent Liège – Antwerpen – Gent – Zeebrugge	
Határon átnyúló <i>összeköttetések</i>	Zevenaar – Emmerich – Oberhausen	Vasút
	Karlsruhe – Bázél	
	Milano/Novara – svájci határ	
	Basel – Antwerpen/Rotterdam – Amszterdam	Belvízi út
Hiányzó összeköttetések	Genova – Tortona/Novi Ligure	Vasút
	<i>Zeebrugge – Gent</i>	

„Rajna-Duna” törzshálózati folyosó		
Nyomvonal	Strasbourg – Stuttgart – München – Wels/Linz Strasbourg – Mannheim – Frankfurt – Würzburg – Nürnberg – Regensburg – Passau – Wels/Linz München/Nürnberg – Prága – Ostrava/Přerov – Žilina – Kassa – ukrán határ Wels/Linz – Bécs – Pozsony – Budapest – Vukovár Bécs/Pozsony – Budapest – Arad – Moravita/Brassó/Craiova – Bukarest – Giurgiu/Konstanca – Sulina	
Határon átnyúló összeköttetések	München – Prága	Vasút
	Nürnberg – Plzeň	
	München – Mühldorf – Freilassing – Salzburg	
	Strasbourg – Kehl Appenweier	
	Hranice – Zsolna (Žilina)	
	Kassa (Košice) – ukrán határ	
	Bécs – Pozsony/Budapest	
	Pozsony – Budapest	
	Békéscsaba – Arad – Temesvár – orosz határ	
	Bukarest – Giurgiu – Rousse	
	Duna folyó (Kehlenheim – Constanța/Middia/Sulina), valamint	Belvízi út

	a <i>Vág</i> , a Száva és Tisza folyók kapcsolódó vízgyűjtő területei	
	Zlín – Zsolna (Žilina)	Közút
	<i>Temesvár – orosz határ</i>	Közút
Hiányzó összeköttetések	Stuttgart – Ulm	Vasút
	Salzburg – Linz	
	■ Craiova – <i>Bukarest</i>	
	<i>Arad – Segesvár – Brassó – Predeal</i>	
„Skandináv-mediterrán” törzshálózati folyosó		
Nyomvonal	Orosz határ – Hamina/Kotka – Helsinki – Turku/Naantali – Stockholm – Örebro(<i>Hallsberg</i>)/ <i>Linköping</i> – Malmö Narvik/Oulu – Luleå – Umeå – Stockholm/ <i>Örebro(Hallsberg)</i> Oslo – Goteburg – Malmö – Trelleborg Malmö – Koppenhága – Fredericia – Aarhus – Aalborg - Hirtshals/Frederikshavn Koppenhága – Kolding/Lübeck – Hamburg – Hannover Bremerhaven – Bréma – Hannover – Nürnberg Rostock – Berlin – Halle/ <i>Leipzig</i> – <i>Erfurt</i> – München Nürnberg – München – Innsbruck – Verona – Bologna – Ancona/Firenze Livorno/La Spezia – Firenze – Róma – Nápoly – Bari – Taranto – Valletta/ <i>Marsaxlokk</i> Cagliari – Nápoly – Gioia Tauro – Palermo/Augusta –	

	Valletta/ <i>Marsaxlokk</i>	
Határon átnyúló <i>összeköttetések</i>	Orosz határ – Helsinki	Vasút
	Koppenhága – Hamburg: a Fehmarnbelt-szoroson áthaladó állandó összeköttetés elérési útvonalai	
	München – Wörgl – Innsbruck – Fortezza – Bolzano – Trento – Verona: Brenner-bázisalagút és elérési útvonalai	
	<i>Göteborg – Oslo</i>	
	Koppenhága – Hamburg: a Fehmarnbelt-szoroson áthaladó állandó összeköttetés	Vasút/Közút

2. Az átfogó hálózat *előre meghatározott, határokon átnyúló összeköttetéseinek indikatív jegyzéke*

Az e rendelet 9. cikke (2) bekezdése a) pontjának ii. alpontjában említett átfogó hálózat határon átnyúló szakaszai különösen a következő szakaszokat foglalják magukban:

Dublin /Letterkenny – <i>az Egyesült Királyság határa</i>	Közút
Pau – Huesca	Vasút
Lyon – svájci határ	Vasút
Athus – Mont-Saint-Martin	Vasút
<i>Breda – Venlo – Viersen – Duisburg</i>	<i>Vasút</i>
Antwerpen – Duisburg	Vasút
Mons – Valenciennes	Vasút
Gent – Terneuzen	Vasút
Heerlen – Aachen	Vasút
Groningen – Bréma	Vasút
Stuttgart – svájci határ	Vasút
<i>Gallarate/Sesto Calende – svájci határ</i>	<i>Vasút</i>
Berlin – Rzepin/Horka – Wrocław	Vasút
Prága – Linz	Vasút
Villach – Ljubljana	Vasút
Pivka – Rijeka	Vasút
Plzeň – České Budějovice – Bécs	Vasút

Bécs – Győr	Vasút
Graz – <i>Cellőmölk</i> – Győr	Vasút
Neumarkt-Kallham – Mühldorf	Vasút
Borostyán-folyosó (Lengyelország–Szlovákia–Magyarország)	Vasút
Via Carpatia folyosó (fehérorosz/ukrán határ–Lengyelország–Szlovákia–Magyarország–Románia)	Közút
<i>Focșani – moldovai határ</i>	<i>Közút</i>
Budapest – Osijek – Svilaj (bosznia-hercegovinai határ)	Közút
Faro – Huelva	Vasút
Porto – Vigo	Vasút
Giurgiu – Varna	Vasút
Svilengrad – Pithio	Vasút

3. Az átfogó hálózat azon elemei, amelyek olyan tagállamokban találhatók, amelyek nem rendelkeznek szárazföldi határral egy másik tagállammal.

IV. RÉSZ: HATÁRON ÁTNYÚLÓ MEGÚJULÓENERGIA-PROJEKTEK AZONOSÍTÁSA

1. A határon átnyúló megújulóenergia-projektek célja

A határon átnyúló megújulóenergia-projektek a tagállamok közötti, határokon átnyúló együttműködést hivatottak előmozdítani a megújuló energiaforrások tervezése, fejlesztése és költséghatékony kiaknázása, **valamint az energiatároló infrastruktúrákon keresztüli integrációjuk** terén abból a célból, hogy hozzájáruljanak az Unió hosszú távú dekarbonizációs **stratégia** teljesítéséhez.

2. Általános kritériumok

Ahhoz, hogy egy projekt határon átnyúló megújulóenergia-projektnek minősüljön, meg kell felelnie az alábbi általános kritériumok mindegyikének:

- a) **az (EU) 2018/2001** irányelv **8., 9., 11. és 13. cikke** szerinti, **legalább két** tagállam közötti és/vagy **legalább egy** tagállam és egy harmadik **ország** vagy több harmadik ország közötti együttműködési vagy másfajta megállapodás hatálya alá tartoznak.
- b) a projekt – összehasonlítva a részt vevő tagállamok egyike által végrehajtott hasonló projekttel **vagy megújulóenergia-projekttel** – a megújuló energiák alkalmazása terén költségmegtakarítást és/vagy a rendszer-integráció, az ellátás biztonsága vagy az innováció tekintetében előnyöket biztosít;
- c) az együttműködés lehetséges általános haszna – hosszú távon is – meghaladja a költségeket a 3. pontban említett és a [7]. cikk szerinti módszertant alkalmazó költség-haszon elemzés alapján.

3. Költség-haszon elemzés

- a) a villamosenergia-termelés költségei;
- b) a rendszer-integráció költségei;
- c) a támogatás költsége;
- d) üvegházhatásúgáz-kibocsátások;
- e) az ellátás biztonsága;

- f) légszennyezés és egyéb helyi szennyezések, *például a helyi természetre és környezetre gyakorolt hatások;*
- g) innováció.

4. Eljárás

- (1) *A legalább két tagállam közötti és/vagy legalább egy tagállam és egy harmadik ország vagy több harmadik ország közötti együttműködési vagy másfajta megállapodás hatálya alá tartozó, az (EU) 2018/2001 irányelv 8., 9., 11. és 13. cikkében meghatározottak szerint határon átnyúló megújulóenergia-projektként történő kiválasztásra jogosult projektek gazdáinak (ideértve a tagállamokat is), amennyiben projektjüket határon átnyúló megújulóenergia-projektté kívánják minősíttetni, határon átnyúló megújulóenergia-projektként történő kiválasztásra irányuló kérelmet kell benyújtaniuk a Bizottsághoz. A kérelemhez csatolni kell azokat a releváns információkat, amelyek alapján a Bizottság a 7. cikkben említett módszertanokkal összhangban a projektet a 2. és 3. pontban meghatározott kritériumok szerint értékelheti.*

A Bizottságnak legalább évente egyszer biztosítani kell a projektgazdák részére projektjük határon átnyúló megújulóenergia-projektté minősíttetésének lehetőségét.

- (2) *A Bizottság munkacsoportot hoz létre és elnököl a megújuló energiaforrások területén megvalósuló, határokon átnyúló projektek számára, amely tagállamonként egy-egy és a Bizottság részéről egy-egy képviselőből állnak. A munkacsoport saját eljárási szabályzatot fogad el.*
- (3) *A Bizottság évente legalább egyszer eljárást szervez a határokon átnyúló projektek kiválasztására, és az értékelést követően benyújtja a (3) bekezdésben említett munkacsoportnak a megújuló energia területén támogatható azon projektek listáját, amelyek megfelelnek a 7. cikkben és az (5) bekezdésben meghatározott kritériumoknak.*

- (4) *A (3) bekezdésben említett munkacsoport számára a Bizottság által benyújtott listán szereplő támogatható projektekre vonatkozóan a következő kritériumok tekintetében információkat kell nyújtani, kivéve, ha azok üzleti szempontból érzékenyek:*
- *a támogathatósági és kiválasztási kritériumoknak való megfelelés igazolása;*
 - *információ azokról az együttműködési mechanizmusokról, amelyekre a projekt vonatkozik, valamint információ arról, hogy a projekt milyen mértékben élvez egy vagy több tagállam támogatását;*
 - *a projekt céljának ismertetése, ideértve a becsült kapacitást is (kW-ban megadva), és amennyiben lehetséges, a megújulóenergia-termelést (kWh évente), továbbá a projekt teljes költségét és a támogatható költségeket, euróban megadva;*
 - *információ az e melléklet (2) bekezdésének b) pontja szerinti várható uniós hozzáadott-értékről, valamint az e melléklet (2) bekezdésének c) pontja szerinti várható költségekről és előnyökről, és várható uniós hozzáadott-értékről.*
- (5) *A munkacsoport szükség szerint meghívhatja üléseire a támogatható projektek gazdáit, a támogatható projektekben részt vevő harmadik országokat és bármely más érdekelt felet.*
- (6) *Az értékelés eredményei alapján a munkacsoport megállapodik azon projektek listájáról, amelyek a (8) bekezdéssel összhangban elfogadandó, határokon átnyúló megújulóenergia-projektek lesznek.*
- (7) *A Bizottság felhatalmazáson alapuló jogi aktus útján elfogadja a határon átnyúló megújulóenergia-projektek közül a (7) bekezdésben említett lista alapján és a (10) bekezdésre figyelemmel kiválasztott projektek végleges listáját, és közzéteszi weboldalán a határon átnyúló megújulóenergia-projektként kiválasztott projektek listáját. A listát szükség szerint, de legalább két évente felülvizsgálják.*

- (8) *A munkacsoport nyomon követi a végső listán szereplő projektek végrehajtását, és ajánlásokat tesz arra vonatkozóan, hogy hogyan lehet orvosolni a végrehajtás esetleges késedelmét. E célból a kiválasztott projektek projektgazdái tájékoztatást nyújtanak projektjeik végrehajtásáról.*
- (9) A Bizottságnak a határon átnyúló megújulóenergia-projektek azonosítása során megfelelő földrajzi egyensúly biztosítására kell törekednie. Az azonosítás érdekében a projektek csoportosíthatók régiók szerint.
- (10) Egy projekt nem minősíthető határon átnyúló megújulóenergia-projektté, vagy a minősítést vissza kell vonni, ha az értékelés olyan téves információon alapult, amely meghatározó tényező volt az értékelés során, vagy ha a projekt nem felel meg az uniós jogoknak.

I

V. RÉSZ: A DIGITÁLIS KONNEKTIVITÁSI INFRASTRUKTÚRÁVAL KAPCSOLATOS, KÖZÖS ÉRDEKŰ PROJEKTEK

1. Gigabitalapú konnektivitás, ideértve az **5G-t és egyéb korszerű konnektivitásokat** a társadalmi-gazdasági fókuszpontok részére.

Az intézkedések előnyben részesítésekor figyelemmel kell lenni a társadalmi-gazdasági fókuszpontok funkciójára, a konnektivitás által lehetővé tett digitális szolgáltatások és alkalmazások relevanciájára és a polgárok, az üzleti világ és a helyi közösségek számára potenciálisan biztosított társadalmi-gazdasági előnyökre, ideértve **a keletkező további – köztük a háztartásokat érintő – területi lefedettséget**. A rendelkezésre álló költségvetést földrajzilag kiegyensúlyozottan kell elosztani a tagállamok között.

Elsőbbséget élveznek **a gigabitalapú, és ezen belül az 5G technológiás és egyéb, legkorszerűbb konnektivitást elősegítő intézkedések**.

– a kórházak és egészségügyi központok számára, összhangban az egészségügyi rendszer digitalizálására irányuló erőfeszítésekkel, figyelemmel az uniós polgárok jólétének növelésére és az egészségügyi és ellátási szolgáltatások betegek számára történő nyújtásában tervezett változtatásokra¹;

– az oktatási és kutatóközpontok számára, **többek között a nagy sebességű számítástechnika, a felhőalapú alkalmazások és a nagy adathalmazok használatának megkönnyítésére**, a digitális szakadék megszüntetésére és az oktatási rendszerek megújítására irányuló erőfeszítések összefüggésében, a tanulmányi eredmények javítása, a méltányosság növelése és a hatékonyság javítása érdekében²;

– **2025-ig megszakítás nélküli 5G lefedettség minden városi területen.**

¹ Lásd még: A Bizottság közleménye az egészségügy és az ellátás digitális átalakításának a digitális egységes piacon való lehetővé tételéről, a polgárok szerepének erősítéséről és egy egészségesebb társadalommegteremtéséről, (COM(2018)0233).

² Lásd még: A Bizottság közleménye a digitális oktatási cselekvési tervről, COM(2018)0022.

2. Vezeték nélküli konnektivitás a helyi közösségek részére

Azon intézkedéseknek, amelyek a helyi közélet központjaiban – ezen belül a helyi közösségek közéletében jelentős szerepet játszó közterületeken – ingyenes, diszkriminatív feltételektől mentes helyi vezeték nélküli konnektivitás biztosítására irányulnak, a támogathatóság érdekében meg kell felelniük a következő feltételeknek:

- olyan, a lenti bekezdésben említett közszférabeli szervezet valósítja meg őket, amely képes megtervezni és felügyelni a közösségi terekben a beltéri vagy kültéri helyi vezeték nélküli hozzáférési pontok kiépítését, valamint legalább három éven keresztül biztosítani tudja az üzemeltetési költségek finanszírozását;
- magas színvonalú internetes felhasználói élményt lehetővé tevő nagyon nagy kapacitású digitális hálózaton alapulnak, amely:
- ingyenes, diszkriminatív feltételektől mentes, könnyen hozzáférhető, biztonságos és a legújabb és legkorszerűbb berendezéseket alkalmazza, amelyek képesek a felhasználók számára nagysebességű konnektivitást biztosítani; valamint
- támogatják az innovatív digitális szolgáltatásokhoz való **kiterjed, megkülönböztetéstől mentes** és egyenlő hozzáférést;
- a Bizottság által meghatározandó közös képi azonosítót és a kapcsolódó **többnyelvű** online eszközökre mutató linket használnak;
- **a szinergiák és a kapacitás növelése, valamint a felhasználói élmény javítása érdekében ezeknek az intézkedéseknek elő kell segíteniük az 5G fogadására alkalmas, kis hatótávolságú, vezeték nélküli hozzáférési pontok kiépítését a EU/2018/1972 irányelvben meghatározottak szerint;**
- vállalják, hogy beszerzik a szükséges berendezéseket és/vagy a kapcsolódó kiépítési szolgáltatásokat az alkalmazandó joggal összhangban annak biztosítására, hogy a projektek ne torzítsák indokolatlanul a versenyt.

A pénzügyi támogatás az (EU) 2016/2102 európai parlamenti és tanácsi irányelv¹ 3. cikkének (1) bekezdésében meghatározott közsférabeli szervezetek számára áll rendelkezésre, amelyek – a nemzeti joggal összhangban – helyi vezeték nélküli hozzáférési pontok kiépítésével ingyenes, diszkriminatív feltételektől mentes helyi vezeték nélküli konnektivitást kívánnak biztosítani.

¹ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2016/2102 irányelve (2016. október 26.) a közsférabeli szervezetek honlapjainak és mobilalkalmazásainak akadálymentesítéséről (HL L 327., 2016.12.2., 1. o.).

Az intézkedések nem vághatnak egybe az ugyanazon közösségi térben – a minőséget is beleértve – hasonló jellemzőkkel rendelkező, már létező ingyenes magán- vagy állami ajánlatokkal.

A rendelkezésre álló költségvetést földrajzilag kiegyensúlyozottan kell elosztani a tagállamok között.

Amennyiben releváns, biztosítani kell a koordinációt és a koherenciát a CEF azon intézkedéseivel, amelyek célja támogatni a társadalmi-gazdasági fókuszpontok hozzáférését a nagyon nagy kapacitású, gigabitalapú – *ideértve az 5G-t és egyéb korszerű* – konnektivitást biztosítani képes hálózatokhoz.

3. A finanszírozásra jogosult 5G folyosók *és határon átnyúló gerincösszeköttetések* indikatív listája

A gigabitalapú társadalomra vonatkozó bizottsági célkitűzésekkel összhangban, annak biztosítására, hogy a fő szárazföldi közlekedési útvonalak 2025-re teljes 5G-lefedettséggel rendelkezzenek¹, a 9. cikk (4) bekezdésének c) pontjában említett, 5G rendszerekkel történő hiánytalan lefedést végrehajtó intézkedések – amint azt a lenti táblázat mutatja (indikatív lista) – első lépcsőben a CAM²-kísérletekhez kapcsolódó, határon átnyúló szakaszokra vonatkozó intézkedések formájában valósulnak meg, második lépcsőben pedig azon hosszabb szakaszokra vonatkozó intézkedések formájában, amelyeken sor kerül a CAM nagyobb léptékű, folyosók menti alkalmazására. A TEN-T folyosók alapul szolgálnak ehhez, ugyanakkor az 5G kiépítése nem korlátozódik feltétlenül ezekre a folyosókra³.

Ezen túlmenően a gerinchálózatok – ideértve az uniós tagállamok közötti, az Unió és harmadik országok közötti, vagy az európai szigeteket összekötő tenger alatti kábeleket is – kiépítését ösztönző fellépéseket a 9. cikk (4) bekezdésének d) pontja értelmében szintén

¹ Az összekapcsoltság a versenyképes digitális egységes piac szolgálatában: Úton a gigabitalapú európai információs társadalom felé, COM(2016)0587.

² Connected and Automated Mobility.

³ A dőlt betűvel jelölt szakaszok a TEN-T törzshálózati folyosókon kívül találhatók, az 5G folyosóknak azonban részét alkotják.

támogatni kell annak érdekében, hogy ezek a létfontosságú infrastruktúrák megfelelő tartalékokkal rendelkezzenek, illetve hogy az uniós digitális hálózatok kapacitását és ellenálló képességét növelni lehessen.

„Atlanti” törzshálózati folyosó	
CAM-kísérletekbe bevont határon átnyúló szakasz	Porto – Vigo Merida – Evora <i>Párizs – Amszterdam – Frankfurt</i> <i>Aveiro – Salamanca</i> <i>San Sebastian – Biarritz</i>
Nagyobb léptékű CAM-alkalmazásra kijelölt hosszabb szakasz	Metz – Párizs – Bordeaux – Bilbao – Vigo – Porto – Lisszabon Bilbao – Madrid – Lisszabon <i>Madrid – Merida – Sevilla – Tarifa</i>
<i>Gerinchálózatok kiépítése, beleértve a tenger alatti kábeleket is</i>	<i>Azori-szigetek/Madeira – Lisszabon</i>
„Baltikum–Adria” törzshálózati folyosó	
CAM-kísérletekbe bevont határon átnyúló szakasz	
Nagyobb léptékű CAM-alkalmazásra kijelölt hosszabb szakasz	Gdansk – Varsó – Brno – Bécs – Graz – Ljubljana – <i>Koper</i> /Trieszt

„Mediterrán” törzshálózati folyosó	
CAM-kísérletekbe bevont határon átnyúló szakasz	
Nagyobb léptékű CAM-alkalmazásra kijelölt hosszabb szakasz	Budapest – Zágráb – Ljubljana - Rijeka - Split - Dubrovnik Ljubljana – Zágráb – Slavonski Brod – Bajakovo (Szerbiával közös határ) Slavonski Brod – Đakovo – Eszék Montpellier – Narbonne – Perpignan – Barcelona – Valencia – Malaga – Tarifa (narbonne-i kitérővel) – Toulouse
Gerinchálózatok kiépítése, beleértve a tenger alatti kábeleket is	Lisszabon – Marseille – Milánó tenger alatti kábelhálózatok
„Északi-tengeri–balti” törzshálózati folyosó	
CAM-kísérletekbe bevont határon átnyúló szakasz	Varsó – Kaunas – Vilnius Kaunas – Klaipėda
Nagyobb léptékű CAM-alkalmazásra kijelölt hosszabb szakasz	Tallinn – Riga – Kaunas – litván/lengyel határ – Varsó Fehérorosz/litván határ – Vilnius – Kaunas – Klaipėda Via Carpathia: Klaipėda – Kaunas - Elk – Białystok – Lublin – Rzeszów – Barwinek – Kassa
„Északi-tengeri–mediterrán” törzshálózati folyosó	

CAM-kísérletekbe bevont határon átnyúló szakasz	Metz – Merzig – Luxembourg Rotterdam – Antwerpen – Eindhoven
Nagyobb léptékű CAM-alkalmazásra kijelölt hosszabb szakasz	Amszterdam - Rotterdam – Breda – Lille – Párizs Brüsszel – Metz – Bazel Mulhouse – Lyon – Marseille

„Keleti/Kelet–Mediterrán” törzshálózati folyosó	
CAM-kísérletekbe bevont határon átnyúló szakasz	Szófia – Szaloniki – Belgrád
Nagyobb léptékű CAM-alkalmazásra kijelölt hosszabb szakasz	Berlin – Prága – Brno – Pozsony — Temesvár – Szófia – török határ Pozsony – Kassa Szófia – Szaloniki – Athén
„Rajna-alpesi” törzshálózati folyosó	
CAM-kísérletekbe bevont határon átnyúló szakasz	Bologna – Innsbruck – München (Brenner-folyosó)
Nagyobb léptékű CAM-alkalmazásra kijelölt hosszabb szakasz	Rotterdam – Oberhausen – Frankfurt/Main Bázel – Milánó – Genova
„Rajna-Duna” törzshálózati folyosó	
CAM-kísérletekbe bevont határon átnyúló szakasz	
Nagyobb léptékű CAM-alkalmazásra kijelölt hosszabb szakasz	Frankfurt (M) – Passau – Bécs – Pozsony – Budapest – Osijek - Vukovár – Bukarest – Konstanca Bukarest — Iasi Karlsruhe – München – Salzburg – Wels Frankfurt/Main – Strasbourg

„Skandináv-mediterrán” törzshálózati folyosó	
CAM-kísérletekbe bevont határon átnyúló szakasz	Oulu – Tromsø Oslo – Stockholm – Helsinki
Nagyobb léptékű CAM-alkalmazásra kijelölt hosszabb szakasz	Turku – Helsinki – Orosz határ Oslo – Malmö – Koppenhága – Hamburg – Würzburg – Nürnberg – München – Rosenheim – Verona – Bologna – Nápoly – Palermo Stockholm – Malmö Nápoly – Bari – Taranto <i>Aarhus – Esbjerg – Padborg</i>